

DJEČJI VRTIĆ RADOST
JASTREBARSKO
BRAĆE RADIĆ 10
tel: 00 385 1 62 81 241
fax: 00 385 1 62 72 489
e-mail: djecji.vrtic.radost1@zg.t-com.hr
web: www.radost-jaska.hr

**KURIKULUM
DJEČJEG VRTIĆA RADOST
2019./2020.**

Jastrebarsko, rujan 2019. godine

ŽUPANIJA: ZAGREBAČKA

GRAD: JASTREBARSKO

ADRESA: BRAĆE RADIĆ 10, 10 450 JASTREBARSKO

E-MAIL: djecji.vrtic.radost1@zg.t-com.hr

URL: www.radost-jaska.hr

Tel.: 003851/6281-095

Fax.: 003851/6272-489

Matični broj: 3115925

OIB: 25610576927

OSNIVAČ: GRAD JASTREBARSKO

GODINA OSNIVANJA: 1975.

RAVNATELJICA: JADRANKA STOJKOVIĆ, prof.

PODRUČNA ODJELJENJA:

RADOST 2: B.T.ERDODYA BB , tel.: 62 81 631

GORNJI DESINEC: MLADINSKA 2A, tel.: 62 79 008

CVETKOVIĆ: CVETKOVIĆ 123, tel.: 62 71 389

GORICA SVETOJANSKA: GORICA SVETOJANSKA 13, tel.:62 86 922

Ustanova je upisana u Trgovački sud u Zagrebu.

SADRŽAJ

1. KURIKULUM.....	3
2. KURIKULUM DJEČJEG VRTIĆA RADOST	6
3. SKRB ZA TJELESNI RAST I RAZVOJ DJECE.....	20
4. ODGOJNO-OBRAZOVNOG RADA NA NIVOU USTANOVE.....	26
5. OBOGAĆIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNOG RADA.....	49
6. STRUČNO USAVRŠAVANJE.....	56
7. PROGRAMI ZA RODITELJE.....	60

Na temelju članka 39. Zakona o predškolskom odgoju i obrazovanju (Narodne novine br. 10/97., 107/07. i 94/13.) i članka 63. Statuta Dječjeg vrtića Radost, Jastrebarsko Odgojiteljsko vijeće je na svojoj 1. sjednici održanoj 23.09.2019. godine predložilo Kurikulum Dječjeg vrtića Radost, Jastrebarsko za pedagošku godinu 2019/2020.

Ravnateljica:

Jadranka Stojković, prof.

Na temelju članka 15. Zakona o predškolskom odgoju i obrazovanju (Narodne novine br. 10/97., 107/07. i 94/13.) i članka 50. Statuta Dječjeg vrtića Radost, Jastrebarsko Upravno vijeće je na svojoj 22. sjednici održanoj 26.09.2019. godine donijelo Kurikulum Dječjeg vrtića Radost, Jastrebarsko za pedagošku godinu 2019/2020.

Predsjednica Upravnog vijeća:

Nikolina Kunović Rak

KLASA: 601-02/19-04/01

URBROJ: 238/12-66-01-19-01

U Jastrebarskom, 26.09.2019.

1. KURIKULUM

1.1. NACIONALNI KURIKULUM RANOG I PREDŠKOLSKOG ODGOJA I OBRAZOVANJA

Nacionalni kurikulum za rani i predškolski odgoj i obrazovanje za cilj ima cjelovit razvoj, odgoj i učenje djece te razvoj njihovih kompetencija. Stoga dijete moramo shvaćati kao cjelovito biće, prihvaćati njegovu integriranu prirodu njegova učenja u organizaciji odgojno-obrazovnog procesa. Kurikulum je usmjeren na razvoj različitih kompetencija, a to znači da su kompetencije razvojne, da se procjenjuju cjelovito te se procjenjuju u kontekstu razvojnih mogućnosti. Važno je naglasiti, da se u ranoj dobi posebna pažnja posvećuje kompetencijama koje predstavljaju okosnicu razvoja svih ostalih, a to su: razvoj samopoštovanja, samopouzdanja i pozitivne slike o sebi.

Nacionalni kurikulum osnažuje razvoj osam temeljnih kompetencija za cjeloživotno učenje, a to su:

1. Komunikacija na materinjem jeziku
2. Komunikacija na stranim jezicima
3. Matematička kompetencija i osnovne kompetencije u prirodoslovlju
4. Digitalna kompetencija
5. Učiti kako učiti
6. Socijalna i građanska kompetencija
7. Inicijativnost i poduzetnost
8. Kulturna svijest i izražavanje

Kurikulum (curriculum lat. - tijek, slijed) opisuje relativno optimalan put djelovanja i dolaska do nekog cilja te je važno voditi računa i o mogućim prikrivenim i neplaniranim utjecajima (Previšić, 2007.). Kurikulum "predstavlja teorijsku koncepciju koja se u praksi zajednički gradi, tj. sukonstruira na temelju zajedničkog učenja, istraživanja i participacije svih dionika procesa, koja se kontinuirano samovrednuje. Shvaćanje kurikuluma kao transakcije i transformacije znanja u kojem dijete dobiva i preuzima aktivnu ulogu ono znanje promatra kao nešto što se konstruira i rekonstruira (Miljak, 1996.). Slunjski (2006.) ističe kako u zajednici koja uči svi dionici imaju mogućnost "sukonstruirati dublje razumijevanje i sukonstruirati višu razinu znanja". Nužno je stvoriti okruženje i ozračje za slobodan dijalog (svih dionika) koji se razvija tijekom procesa zajedničkog (tinskog, suradničkog) učenja. U stalnoj interakciji i dijalogu, svaki pojedinac podiže osobnu, ali i grupnu razinu znanja. Ključni pojmovi kurikuluma su: proces, dinamika, odnosi (interakcije, komunikacija), učenje, djelovanje, provjera. Dakle, pojmovi koji su povezani s dječjim vrtićem kao živim organizmom-organizacijom koja uči. Kurikulum odgojno-obrazovne ustanove je neodvojiv od procesa učenja (djece i odraslih). "Kvaliteta učenja djece u odgojno-obrazovnoj ustanovi daleko premašuje popis sadržaja s kojima se oni susreću", ističe Slunjski (2006.).

Kurikulum sagledan u širem kontekstu, kao teorije odgoja i obrazovanja, nikad nije završen i nije određen, već se stalno zajednički gradi, sukonstruira prema rezultatima istraživanja odgojne prakse. Svaka ustanova izgrađuje vlastitu specifičnu teoriju, a one su vidljive i u kurikulumu. Ovako koncipiran kurikulum omogućuje razvoj i samorazvoj putem samovrednovanja i vrednovanja, svakog pojedinca, grupe, ustanove i društva.

1.2. KURIKULUM VRTIĆA

Kultura vrtića podrazumijeva norme i očekivanja odgojitelja i drugih djelatnika, njihova prava i obveze, uloge i odnose (Moran, 1998), koju definiraju sami djelatnici kao "način življenja života" kroz

zajedničke rituale, rutine, norme i vrijednosti te kroz uobičajen slijed svakodnevnih događanja u ustanovi koji također oblikuje njezinu autentičnost i identitet. Kulturu treba sagledati višedimenzionalno i cjelovito jer su njeni dionici međusobno višestruko povezani (NCVVOO, 2012). Kultura vrtića se može prepoznati po "međusobnim odnosima ljudi, njihovu zajedničkom radu, upravljanju ustanovom, organizacijskom i fizičkom okruženju te stupnju usmjerenosti na kontinuirano učenje i istraživanje odgojno-obrazovne prakse u svrhu njezina unaprjeđenja."(NKRPOO, 2014.).

Preduvjet kvalitetnog odgojno-obrazovnog procesa je kvaliteta i intenzitet međusobnih odnosa djece i odraslih, kao i odraslih međusobno te stoga ono zahtijeva visoku razinu fleksibilnosti konkretnim mogućnostima, različitim potrebama, sposobnostima i interesima djece.

Oblikovanje kurikuluma u ustanovi za rani odgoj temelji se na suvremenim shvaćanjima djeteta rane dobi prema kojem je dijete (Nove paradigme ranoga odgoja, MZOŠ, 2007.): cjelovito biće, subjekt vlastitog odgoja i obrazovanja, aktivno, znatiželjno, kompetentno biće, društveno biće i osoba koja ima svoju kulturu, potrebe i prava.

1.3. STRUKTURA PREDŠKOLSKOG KURIKULUMA

Predškolsko razdoblje je kritično za razvoj osobnosti jer to je vrijeme kada se izgrađuju temelji socijalnog identiteta, kada se najintenzivnije razvijaju sposobnosti i počinje graditi pogled na svijet. Poštivanje djetetovih prava i odgoj za ljudska prava uvjeti su zadovoljenja djetetovih primarnih potreba na kojima počiva poticanje djetetova razvoja jer dijete čije su primarne potrebe zadovoljene može se skladno i uspješno razvijati. Postavke na kojima se temelji odgoj za ljudska prava u predškolskoj dobi su: dijete je jedinstvena ličnost; odgojno djelovanje treba uzeti u obzir sve aspekte djetetova razvoja; u odgoju je nužno poštivati djetetovu posebnost i osobnost; razvoj pojedinca kao socijalnog bića je aktivan proces (pedagogija uključivanja i odgovornosti); odgojno je djelovanje usmjereno na modeliranje, poučavanje i uvjeravanje od strane odraslih te na stjecanje individualnog i grupnog životnog iskustva, a manje na usvajanje teorijskog znanja; cjelokupni odgojni kontekst treba predstavljati oživotvorenje ljudskih prava; u odgoju je nužno koordinirano djelovanje svih-djeteta, obitelji, odgojne institucije, društva (NPOOLP, 1999.).

1.3.1. Dijete

Aktivna participacija djece pri kreiranju kurikuluma odgojne skupine omogućuje izgrađivanje socijalnih kompetencija, podupire suradničko učenje (koje osnažuje međusobno raspravljanje, pregovaranje, dogovaranje), potiče na korigiranje vlastitih teorija i razumijevanje te kontinuirano izgrađivanje novih u socijalnoj interakciji s drugom djecom uz potporu odraslih. Otvorena interakcija i komunikacija odgojitelja i djece, njihova pitanja i rasprave predstavljaju potporu djetetovom učenju i razvoju te su izazov (kreativni i intelektualni) njegovim samoinicirajućim i samoorganizirajućim aktivnostima (Broadhead i sur., 2010). Pozornost je usmjerena na proces učenja i poticanje djeteta na stvaranje strategije vlastitog učenja. Dijete je aktivni, konstruktivni stvaralac svog razvoja, odgoja i obrazovanja, a odrasla osoba mu je u tome pomagač koji pomaže i podupire njegov razvoj, odgoj i obrazovanje. Znanje i spoznaja se izgrađuju, konstruiraju, stječu i razvijaju aktivnim sudjelovanjem djeteta, izravnim stjecanjem iskustva, stalnom transformacijom izgrađenih konstrukata posredstvom interakcije sa svojim okruženjem (fizičkim i socijalnim). Ne zaboravimo, učenje je individualan proces i zbog toga je potrebno poštovati tempo i stil učenja djeteta.

1.3.2. Roditelji

Jedno od načela Nacionalnog kurikuluma za rani i predškolski odgoj i obrazovanje (2014) jest partnerstvo vrtića s roditelja i širom zajednicom no navodi da: "Obitelj i vrtić su dva temeljna sustava u

kojem se dijete rane i predškolske dobi razvija i raste, zadovoljava svoje osnovne potrebe, stječe prve spoznaje o sebi i svijetu oko sebe, uči o komunikaciji i odnosima, suživotu, zajedništvu, toleranciji, razvija svoje potencijale i stječe spoznaje i vještine prijeko potrebne za čitav život. Kako su roditelji tj. skrbnici djeteta (ostali članovi uže obitelji) i odgojitelji osobe koje se najintenzivnije skrbe o djetetu i njegovoj dobrobiti, nužno je osigurati izravnu, kvalitetnu i ohrabrujuću komunikaciju među njima kako bi informacije o djetetu mogle nesmetano i dvosmjerno cirkulirati. Roditelje tj. skrbnike djeteta treba prihvaćati i poštovati kao ravnopravne članove vrtića-partnere, koji ustanovu obogaćuju svoji individualnim posebnostima te svojom vlastitom kulturom i time pridonose kvaliteti ustanove u cjelini." Roditelje tj. skrbnike djeteta se permanentno informira putem kutića za roditelje, kroz individualne razgovore, komunikacijske roditeljske sastanke, radionice, web stranice vrtića, letaka i slično. Pod suradnjom s djetetovom obitelji podrazumijevamo individualnu i skupnu suradnju. Pod individualnom suradnjom smatramo sudjelovanje roditelja u kreiranju kurikulumu skupine na način da roditelj boravi u skupini (prezentira svoje zanimanje, kompetencije i sl., u donošenju neoblikovanog materijala), kroz individualne razgovore te svakodnevne susrete s odgojiteljima, a pod grupnom suradnjom smatramo komunikacijske roditeljske sastanke, sudjelovanje u edukativnim i kreativnim radionicama te zajedničkim druženjima na nivou ustanove.

1.3.3. Odgojno-obrazovni djelatnici

Razvoj kurikulumu započinje proučavanjem i mijenjanjem okruženja, na način da ono omogućuje interakciju, istraživanje, kretanje i neovisnost. Moylett (2006.) navodi ključnu ulogu profesionalaca u osmišljavanju i opskrbljivanju izazovnog okruženja, u podupiranju dječjeg učenja kroz različite aktivnosti, u razvijanju i podupiranju dječje spontane igre, u razvijanju i unaprjeđivanju dječjeg govora i komunikacije u igri. Sadržaji djetetova učenja nisu strogo propisani jer se poučavanje zamjenjuje učenjem činjenjem, izravnim stjecanjem iskustva pa se materijali i sadržaji nude na temelju praćenja i podržavanja interesa i inicijativa djece.

Potiče se razvijanje odgovornosti u osobnom i timskom radu u odnosu na radnu ulogu/poslove, na dobrobit djeteta, na cjelokupno ozračje vrtića. Unutar ustanove dijete je sastavni dio dinamične mreže fizičkih (ekoloških), socijalnih i kulturalnih odnosa s kojima je u kontinuiranom recipročnom, interaktivnom i holističkom djelovanju.

Naša vizija:

- * prepoznavanje i uvažavanje djetetovih potreba i interesa
- * kreiranje okruženja koje razvija kompetencije djeteta
- * organizacija prostora koji je funkcionalan, siguran usmjeren na promoviranje susreta, komunikaciju i interakciju djece i odraslih
- * bogata ponuda raznovrsnih, razvojno primjerenih i kontinuirano dostupnih materijala koji potiču aktivnu konstrukciju i sukonstrukciju znanja
- * briga o estetici
- * okruženje koje zrcali zaposlene i njihovu sliku o djetetu
- * model usklađenog življenja koji poštuje prava djeteta u skladu s humanim vrijednostima
- * prihvaćanje, njegovanje i razvijanje vrijednosti obitelji, zajednice, društva i svijeta u cjelini

2. KURIKULUM DJEČJEG VRTIĆA RADOST

Dječji vrtić Radost u ovoj pedagoškoj godini ustrojava i provodi odgojno-obrazovni rad s djecom predškolske dobi sukladno važećim propisima za predškolske ustanove.

RADNO VRIJEME:

Radno vrijeme Vrtića sukladno je potrebama korisnika, a u pravilu od 5,30 – 17,30. Prema prošlogodišnjim pokazateljima, te različitim potrebama roditelja za dužinom boravka djece u Vrtiću, ustrojeno je slijedeće radno vrijeme po objektima:

Dječji vrtić Radost, Braće Radić 10, Jastrebarsko	5,30 – 17,30
Dječji vrtić Radost, Tome Erdödyja Bakača bb, Jastrebarsko	6,30 – 17,30
Dječji vrtić Radost, Mladinska 2A,G. Desinec, Jastrebarsko	5,30 – 17,30
Dječji vrtić Radost, Cvetković 123, Jastrebarsko	6,30 – 16,30
Dječji vrtić Radost, Gorica Svetojanska 13, Jastrebarsko	6,30 – 16,30

Kroz planirane programe rada od 1.9.2019. do 31.8.2020. godine ostvarivat će djelatnost njege, odgoja, obrazovanja, zdravstvene zaštite, prehrane i socijalne skrbi djece predškolske dobi koji su prilagođeni razvojnim potrebama djece, njihovim mogućnostima i sposobnostima.

Kroz planirane programe rada od 1.9.2019. do 31.8.2020. godine ostvarivat će djelatnost njege, odgoja, obrazovanja, zdravstvene zaštite, prehrane i socijalne skrbi djece predškolske dobi koji su prilagođeni razvojnim potrebama djece, njihovim mogućnostima i sposobnostima.

Pregled broja odgojnih skupina i broja djece po objektima od 01.09.2019.

Objekt	Broj djece		Ukupno	Broj odg. skupina		Ukupno
	jaslice	vrtić		jaslice	vrtić	
BRAĆE RADIĆ 10	62	256	318	5	13	18
T.B.ERDÖDYJA BB	-	95	95	-	4	4
G.DESINEC BB	26	86	112	2	4	6
CVETKOVIĆ 123	-	22	22	-	1	1
G.SVETOJANSKA 13	-	20	20	-	1	1
UKUPNO	88	479	567	7	23	30

2.1. USTROJSTVO

Sukladno razvojnim potrebama djece i specifičnostima rada u zadovoljavanju tih potreba, ustrojen je proces rada na slijedeći način:

Dječji vrtić Radost, Braće Radić 10, Jastrebarsko - centralni objekt

Radno mjesto	Ime i prezime	Stručna sprema
Ravnatelj	Jadranka Stojković	VSS
Pedagog	Marija Svoboda	VSS
Psiholog	Silvija Katovčić	VSS
Edukacijski rehabilitator	Marija Presečki Zmajlović	VSS
Logoped	Iris Sečen	VSS
Viša medicinska sestra	Mirjana Šimanović	VŠS
	Martina Budinščak	VŠS
Administrativna služba		
Tajnik	Zorica Mataušić	VŠS

Voditelj računovodstva	Ljiljana Borošić Pintur	VŠŠ
Admin.računovod.radnik	Vesna Samarina	SSS
Računovodstveni radnik	Filip Fabijanić	VŠŠ
Pomoćno - tehnička služba		
Pralja spremačica	Mirjana Miladin	SSS
Spremačice	Bosiljka Šaflin	NSS
	Božica Špoljar	SSS
	Dubravka Bravar-Gregorić	SSS
	Dubravka Fabek	NSS
	Anita Majkić	SSS
	Ljubica Novosel	SSS
	Kristina Prugovečki Kokot	NSS
Spremačica/pomoćna kuh.	Mirica Tandarić	SSS
Glavna kuharica	Jadranka Gojmerac	SSS
Kuharica	Božica Tandarić	SSS
	Dragana Šimrak	SSS
Pomoćna kuharica	Željka Viboh	SSS
	Snežana Budinčak, SSS (Branka Desović)	SSS
Na nivou ustanove		
Ekonom vozač	Mate Ivančić	SSS
Domar ložač	Damir Jugović	SSS
	Imre Csucs	SSS

Popis odgojnih skupina po kvartovima, dobi i strukturi djelatnika

	Odgojna skupina	Godina života	Odgojitelji	Pomoćno-tehničko osoblje
JASLICE	Zečići - 1	1-2 godine	Zlatica Ferenčina, SSS Dea Sadiković, VŠŠ	Bosiljka Šaflin
	Prstići - 2	1-2 godine	Đurđa Šegudović, SSS Zlata Križančić, VŠŠ	
	Kruškice - 3	2-3 godine	Lucija Kunović, VŠŠ Melita Vidaković, VŠŠ	
MALI KVART	Mašnice - 4	2-3 godine	Jadranka Volmut, VŠŠ Ivana Klepec, VŠŠ	Božica Špoljar
	Zvezdice - 5	2-3 godine	Vesna Navoj, SSS Ivana Jurinić Matoš, VŠŠ	
	Koale - 6	3-4 godine	Marina Kupina, VŠŠ Tea Balaban,	Dubravka Bravar Gregorić
	Šapice - 7	3-4 godine	Daniela Bobinski, VŠŠ Ivan Rak, VŠŠ	
VELIKI KVART	Oblačići - 8	3-4 godine	Nada Kozjan, SSS Silvija Neral, VŠŠ	Dubravka Fabek
	Bubamare - 9	3-4 godine	Mira Narančić, SSS Martina Borković,	
	Iskrice - 10	4-5 godina	Đurđa Šmit, SSS Višnja Matešić, VŠŠ	

NOVI KVART	Balončići -11	3-4 godine	Veselka Povrženić, SSS Smiljana Popović, VŠS	
	Srčeka - 12	5-6 godina	Snježana Janković, VŠS Ivana Puškar, VŠS	
	Smokvice - 13	5-6 godina	Štefica Fabijanić, VŠS Anita Buri, VŠS	Anita Majkić
	Gljivice - 14	5-6 godina	Tomislava Skok Mišković, VŠS Ana-Marija Širanović, VŠS	
	Elmeri - 15	3-7 godina	Mihaela Pustaj, VSS, savjetnik Maja Sabadi, VŠS	
	Ribice - 17	4-5 godina	Natalija Škiljan, VŠS Željka Držanić, VŠS	Kristina Prugovečki Kokot
	Medeki - 18	4-5 godina	Ivana Petrić, VŠS Petra Puh, VŠS	Kristina Prugovečki Kokot
Sovice -19	6-7 godina	Sandra Žalac, VŠS Valentina Galović,	Ljubica Novosel	

Nastavak provođenja projekata realizirat će se prema slijedećoj shemi:

Projekt	Odgojna skupina	Nosioci aktivnosti
Primjena metode Persona Doll		
e-Twinning	Elmeri	Mihaela Pustaj, Maja Sabadi
"Mi jedemo odgovorno"		
"Veliki lov na biljke"		
"Mali vrtlari"		
"Likovno-scenska skupina"		

Dječji vrtić Radost 2, Tome Bakača Erdödyja, Jastrebarsko

Odgojna skupina	Godina života	Odgojitelji	Pomoćno-tehničko osoblje
Krijesnice – soba 1	4 – 7 godina	Tea Vinščak, VŠS Tihana Brković Skukan, VŠS	<u>Pomoćna kuharica:</u> Kristina Prugovečki Kokot, SSS
Pčelice - soba 2	6 – 7 godina	Ana Budinščak, SSS Jadranka Šoštarić, VŠS	<u>Spremačica:</u> Ines Žganjer, SSS Zdenka Fabijanić, SSS
Pingvini – soba 3	6 – 7 godina	Tamara Fabijanić Franić, VŠS Lidija Tomačić, VŠS	
Trešnjice - soba 4	6 – 7 godina	Marija Zdjelar, VŠS Jasenska Gluščić, VŠS, mentor	
Predškola - soba 3	6 - 7 godina	Dubravka Tomić, SSS	

Nastavak provođenja projekata realizirat će se prema slijedećoj shemi:

Projekt	Odgojna skupina	Nosioci aktivnosti
Primjena metode Persona Doll		
"Veliki lov na biljke"	Pingvini	Lidija Tomačić, Tamara Fabijanić Franić
"Škole za Afriku"	Pčelice	Ana Budinščak, Jadranka Šoštarić
"Say hello to the world!"	Krijesnice	Tea Vinščak i Tihana Brković Skukan

Dječji vrtić Radost 3, Mladinska 2/a, G. Desinec, Jastrebarsko

Odgojna skupina	Godina života	Odgojitelji	Pomoćno-tehničko osoblje
Vjeverice - 1	3-4 godine	Mihaela Klemenčić Čopić, VŠS Nataša Povrženić,	<u>Kuhar:</u> Danijel Vodopija, SSS <u>Pomoćna kuharica:</u> Štefica Baloban, SSS <u>Spremačica:</u> Brankica Karas, SSS Slađana Borovec, SSS
Žabice - 2	1-2 godine	Katarina Šošarić, VŠS Mateja Pustaj, VSS	
Brodici - 3	2-4 godine	Irena Vugriniček Štimac, VŠS Ljiljana Pustaj, VŠS	
Pandice - 4	4-5 godina	Željka Žužak, VŠS Sanja Šimić, VŠS	
Kapljice - 5	6-7 godina	Martina Križančić, VŠS Tanja Jurković,	
Leptirići - 6	5-6 godina	Maja Vučković, VŠS Branka Haramija, SSS	

Nastavak provođenja projekata realizirat će se prema slijedećoj shemi:

Projekt	Odgojna skupina	Odgojitelji
Primjena metode Persona Doll		
"Veliki lov na biljke"		
"Say hello to the world!"		

Dječji vrtić Radost 4, Cvetković 123, Jastrebarsko

Odgojna skupina	Godina života	Odgojitelji	Pomoćno-tehničko osoblje
Mačkice	4 – škole	Natalija Vađina, VŠS Željka Batušić, VŠS	<u>Spremačica / Pomoćna kuharica:</u> Mirjana Čižmešija, SSS

Dječji vrtić Radost 5, Gorica Svetojanska 13, Jastrebarsko

Odgojna skupina	Godina života	Odgojitelji	Pomoćno-tehničko osoblje
Žirafice	3 – do škole	Zvonimira Pintur, VŠS Valentina Božić, VŠS	<u>Spremačica / Pomoćna kuharica:</u> Nevenka Martinković, NSS

2.2. PROGRAMI

Planirani su sljedeći programi:

1. redoviti 10-satni program
2. alternativni odgojno-obrazovni program prema koncepciji Marie Montessori
3. cjelodnevni program ranog učenja engleskog jezika
4. program za darovitu djecu rane i predškolske dobi
5. program javnih potreba za djecu u godini prije polaska u osnovnu školu - program predškole
6. kraći program ranog učenja engleskog jezika – engleska igraonica
7. višednevni program ljetovanja

2.2.1. REDOVITI 10-SATNI PROGRAM:

Redoviti program od 1.9.2019. polazi djece u 29 odgojnih skupina na 5 lokacija, a to su: Dječji vrtić Radost, Braće Radić 10, Jastrebarsko; Dječji vrtić Radost, Tome Erdödyja Bakača bb, Jastrebarsko; Dječji vrtić Radost, Mladinska 2A, G. Desinec; Dječji vrtić Radost, Cvetković 123, Jastrebarsko; Dječji vrtić Radost, Gorica Svetojanska 13, Jastrebarsko.

Namjena programa

Programi i organizacija rada u našem vrtiću temelje se na razvojno-primjerenom kurikulumu usmjerenom na dijete i humanističkoj koncepciji razvoja predškolskog odgoja, što znači:

- * poznavanje zakonitosti rasta i razvoja djeteta predškolske dobi
- * poticanje tolerancije prema različitostima i uvažavanju prava sve djece
- * poticati uključivanje i socijalizaciju djece s teškoćama u razvoju
- * bogato strukturirano i poticajno materijalno okruženje koje doprinosi razvoju dječjeg učenja, kreativnosti i stvaralaštvu
- * osnaživanje kompetencija za cjeloživotno učenje
- * promicati vrijednosti koje promiče Nacionalni kurikulum ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja
- * poticati kontinuirano stručno usavršavanje

2.2.2. ALTERNATIVNI ODGOJNO-OBRAZOVNI PROGRAM PREMA KONCEPCIJI MARIE MONTESSORI

Namjena programa

Cilj programa je poticati cjelokupni razvoj djeteta, koji uključuje tjelesni i psihomotorni razvoj, razvoj govora, komunikacije, izražavanja i stvaralaštva, socio – emocionalni razvoj i razvoj ličnosti te spoznajni razvoj. Poticati cjelokupni razvoj djece s posebnim potrebama i s teškoćama u razvoju pažljivom opservacijom i praćenjem njihovih potreba. Poticati rano usvajanje stranog jezika prema individualnom interesu djeteta.

Konkretnije, to znači razvijati kod djeteta samostalnost, samopouzdanje, pozitivnu sliku o sebi, odgovornost za poštivanje ljudskih prava pri čemu dijete može zadovoljiti svoje opće i posebne potrebe ne ometajući druge, moralni razvoj, odgovornost prema sebi i drugima, estetski ukus za uočavanje, doživljavanje i ostvarivanje lijepog u životu, okolini i prirodi. Pritom će se poticati slobodno djelovanje djeteta, uz poštivanje njegove osobnosti, a posebice individualnih potencijala, snaga i sposobnosti.

Način ostvarivanja

Montessori program provodi se u mješovitoj odgojnoj skupini sa djecom u dobi od 3 do 7 godina, s inkluzijom djece s posebnim potrebama i s teškoćama u razvoju, prema osobnom interesu

djece i roditelja za takvim programom. Pritom će se poštivati dječje individualne potrebe i interesi kroz desetsatni dnevni program.

Nositelji programa su Mihaela Pustaj, Maja Sabadi, odgojiteljice u DV Radost koje su educirane na Učiteljskom fakultetu, smjer predškolski odgoj te cjelovitom edukacijom za provođenje Montessori programa. U svim etapama provođenja programa bit će uključeni pedagog, psiholog, logoped, defektolog, zdravstvene voditeljice i ravnatelj, u suradnji s Agencijom za odgoj i obrazovanje, Ministarstvom znanosti, obrazovanja i sporta, Upravni odjel za društvene djelatnosti Grada Jastrebarskog te supervizori za provođenje Montessori programa prema utvrđenim kriterijima.

Montessori program i e-Twinning - međunarodni projekt

Montessori odgojna skupina Elmeri uključena je u aktivnosti e-Twinning zajednice škola u Europi. Sudjelovanje će se temeljiti na izboru tema i projekta prilagođenim predškolskom uzrastu djece te sadržaji koji će se moći realizirati u skupini. S obzirom da je e-Twinning platforma za odgojno obrazovne djelatnike, te promiče suradnju europskih škola putem informacijsko komunikacijskih tehnologija (IKT) odlično se uklapa u multikulturalnost našeg djelovanja.

Vremenik ostvarivanja

* alternativni odgojno-obrazovni program prema koncepciji Marie Montessori provodi se tijekom pedagoške godine od 1. rujna 2019. godine do 31. kolovoza 2020. godine.

Način vrednovanja

U cilju zadovoljavanja svih ovih uvjeta, kao i poticanja cjelokupnog razvoja djeteta, poštujući Pravilnik o obrascima i sadržaju pedagoške dokumentacije i evidencije o djeci u dječjem vrtiću, potrebno je voditi sljedeću pedagošku dokumentaciju:

- * Orijentacijski plan i program odgojno – obrazovnog rada za određeno razdoblje;
- * Organizacijske i materijalne uvjete za ostvarivanje zadaća;
- * Vježbe za ostvarivanje razvojnih zadaća (sklopovi aktivnosti, teme, projekti...);
- * Suradnju sa stručnjacima, roditeljima i drugima radi ostvarivanja postavljenih zadaća;
- * Tjedni plan i program odgojno – obrazovnog rada;
- * Dnevnik rada (planirani poticaji za individualne, grupne, zajedničke vježbe, iskorišteni situacijski poticaji, zapažanja o vježbama i ponašanju djece u odnosu na postavljene zadaće za djecu odgojne skupine, djecu drugih odgojnih skupina, suradnja sa stručnjacima, roditeljima, zabilješke na kraju tjedna);
- * Zajedničke vježbe djece i odraslih (izleti, druženja, svečanosti) – priprema, zapažanja, zapisi;
- * Komunikacijski roditeljski sastanci (priprema, zaključci, bilješke o radu s roditeljima);
- * Vrednovanje ostvarenog plana i programa (razvojnih zadaća i uvjeta za ostvarivanje plana i programa);
- * Zabilješke i napomene.

U svrhu dokumentiranja odgojno-obrazovnog procesa te praćenja razvoja djece koristit će se dodatna dokumentacija:

- portfolio odgojne skupine
- individualni portfolio
- "Suradnja s roditeljima"-pedagoška dokumentacija (individualni razgovori, komunikacijski roditeljski sastanci)

- bilješke praćenja djece
- Izvješća odgojitelja

2.2.3. CJELODNEVNI PROGRAM RANOG UČENJA ENGLSKOG JEZIKA

Namjena programa

Znanstveno je utvrđeno da je predškolsko razdoblje formativna dob za razvoj svih sposobnosti i da je neophodno u toj dobi postaviti temelje za daljnji razvoj govora a samim time i za usvajanje lingvističkih sposobnosti. Ono što nas je potaklo na organiziranje ovog programa su pozitivna iskustva drugih dječjih vrtića, istraživanja koja su donijela potvrdu o uspješnosti ovakvog rada s djecom te desetgodišnje iskustvo našeg vrtića u provođenju kraćeg programa ranog učenja engleskog jezika za kojim je interes roditelja iz godine u godinu bivao sve veći.

Ciljevi programa su razviti zanimanje i motivaciju za učenje stranog jezika, razvijanje jezičnih vještina, posebice slušanja i govorenja, usvajanje osnovnog jezičnog rječnika te jezičnih i fonetskih normi engleskog jezika, senzibiliziranje djeteta za jezik, kulturu i običaje engleskog govornog područja. Nacionalni kurikulum za rani i predškolski odgoj i obrazovanje (2014.) potiče razvoj osam ključnih kompetencija za cjeloživotno učenje od kojih je i komunikacija na stranim jezicima. Dijete strani jezik uči u poticajnom jezičnom kontekstu kroz najprimjereniji situacijski pristup učenju koji djetetu omogućuje smisljeno učenje. Poučavanje stranog jezika bit će utkano u odgojno-obrazovni proces. Osnaživanje ove kompetencije pridonosi poticanje međukulturnog razumijevanja i komunikacije djece s drugim dionicima u ustanovi i izvan nje.

Način ostvarivanja

Engleski jezik je sastavni dio odgojno-obrazovne prakse na materinjem jeziku i oblik njegovog obogaćivanja što znači da će se u svakodnevnim aktivnostima postupno povećavati udio stranog jezika u svim aktivnostima. Voditeljice programa su adekvatno osposobljene za provođenje programa (Učiteljski fakultet Sveučilište u Zagrebu, metodički seminar na jezičnom učilištu Sova u Zagrebu).

Zadaće programa su:

- osigurati djeci zabavan i poticajan prvi kontakt sa stranim jezikom putem zanimljivih aktivnosti bitnim za njihov kognitivni razvoj
- razvijati i podržavati motivaciju i interes djeteta za učenjem stranog jezika te pozitivan stav o učenju
- razvijati dječje razumijevanje engleskog jezika i postaviti temelj za pravilan izgovor, ritam i intonaciju govora djeteta
- hrabriti dijete da samostalno progovori stranim jezikom
- usvajati osnovni rječnik i jezične strukture putem komunikacijskih sadržaja u igri i svakodnevnim situacijama (slušanje, audio materijala, čitanja djeci)

Putem svakodnevnih situacija te spontanom aktivnostima djeca bi trebala usvojiti sljedeće funkcije:

- pozdravljanje, predstavljanje, imenovanje osoba i predmeta
- postaviti i odgovoriti na jednostavna pitanja
- upotrijebiti fraze kulturnog ophođenja
- reći svoju dob
- imenovati prikazane slike predmeta, životinja, boja i dr.
- postupiti po jednostavnim nalogima

- reći što vole, što ne, kako se osjećaju
- opisati pomoću jednog prijedloga/pridjeva
- recitirati i pjevati kraće pjesmice, brojalice i rime

Program će se provoditi u objektu Radost 2, a odgojna skupina bit će dodatno opremljena adekvatnim sredstvima za rad. Ove pedagoške godine odgojna skupina Krijesnice/Fireflies nosioc je aktivnosti projekta "Say hello to the world".

Vremenik ostvarivanja

Cjelodnevni program ranog učenja engleskog jezika provodi se tijekom pedagoške godine od 1. rujna 2019. godine do 31. kolovoza 2020. godine.

Način vrednovanja

U cilju zadovoljavanja svih ovih uvjeta, kao i poticanja cjelokupnog razvoja djeteta, poštujući Pravilnik o obrascima i sadržaju pedagoške dokumentacije i evidencije o djeci u dječjem vrtiću, potrebno je voditi slijedeću pedagošku dokumentaciju:

- * orijentacijski plan i program odgojno – obrazovnog rada za određeno razdoblje;
- * organizacijske i materijalne uvjete za ostvarivanje zadaća;
- * aktivnosti za ostvarivanje razvojnih zadaća (materijalno okruženje, projekti, osluškivanje interesa, potreba i mogućnosti djece...);
- * suradnju sa stručnjacima, roditeljima i drugima radi ostvarivanja postavljenih zadaća;
- * tjedni plan i program odgojno – obrazovnog rada;
- * dnevnik rada (planirani poticaji za individualne, grupne, zajedničke, iskorišteni situacijski poticaji, zapažanja o aktivnostima i ponašanju djece u odnosu na postavljene zadaće za djecu odgojne skupine, djecu drugih odgojnih skupina, suradnja sa stručnjacima, roditeljima, zabilješke na kraju tjedna);
- * zajedničke aktivnosti djece i odraslih (izleti, druženja, svečanosti, kreativne radionice) – priprema, zapažanja, zapisi;
- * komunikacijski roditeljski sastanci (priprema, zaključci, bilješke o radu s roditeljima);
- * vrednovanje ostvarenog plana i programa (razvojnih zadaća i uvjeta za ostvarivanje plana i programa);
- * zabilješke i napomene

U svrhu dokumentiranja odgojno-obrazovnog procesa te praćenja razvoja djece koristit će se dodatna dokumentacija:

- portfolio odgojne skupine
- individualni portfolio
- "Suradnja s roditeljima"-pedagoška dokumentacija (individualni razgovori, komunikacijski roditeljski sastanci)
- bilješke praćenja djece
- Izvješća odgojitelja

2.2.4. PROGRAM JAVNIH POTREBA ZA DJECU U GODINI PRIJE POLASKA U OSNOVNU ŠKOLU – PROGRAM PREDŠKOLE

Namjena programa

Program predškole je namijenjen odgojno-obrazovnome radu s djecom koja nisu obuhvaćena nijednim oblikom redovnog programa vrtića, a u godini su u predškolu. Godina prije polaska u školu je obvezna godina predškolskog odgoja i obrazovanja za svu djecu u Republici Hrvatskoj od 2014. godine. Program predškole djetetu treba osigurati prilike za stjecanje iskustava također odražavati vrijednosti, ciljeve, načela i polazišta istaknuta u Nacionalnom kurikulumu za rani i predškolski odgoj i obrazovanje. Dijete koje dolazi u predškolu sa sobom donosi specifičan kontekst odrastanja tj. kulturu i tradiciju okruženja u kojem živi.

Način ostvarivanja

Program predškole održavat će se u područnom objektu Radost 2, a provodit će ga odgojiteljica kao voditeljica predškole. Pri planiranju i oblikovanju kurikuluma predškole potrebno je voditi računa o slijedećem:

- poticanju cjelovitog razvoja, odgoja i učenja djece
- ostvarivanju individualiziranog i fleksibilnog odgojno-obrazovnog pristupa
- prihvaćanju igre i drugih aktivnosti koje pridonose svrhovitom učenju i cjelovitom razvoju
- omogućiti djeci učenje istraživanjem, otkrivanjem i rješavanjem problema
- poticanju samoinicijativnost učenja djece, planiranju vlastitog učenja te evaluaciji istog kroz aktivno upravljanje djece vlastitim procesom učenja
- primjerenom i poticajnom okruženju za razvijanje predčitalačkih i grafomotoričkih vještina
- kontekstualnom uočavanju odnosa među predmetima i pojavama
- osnaživanju istraživačkih interesa djece za matematičko-logičke i prirodoslovne aktivnosti
- upoznavanju djece s informacijsko-komunikacijskom tehnologijom
- razvoju socijalnih kompetencija
- prihvaćanju i poticanju kreativnog izražavanja
- poticanje djece na poštovanje i njegovanje vlastite kulture i povijesne baštine
- poticanje djece na iskazivanje i realizaciju vlastitih interesa i ideja, razvoj kritičkog mišljenja

Vremenik ostvarivanja

Program je jednogodišnji i provodit će se kontinuirano dva puta tjedno u troipolsatnom trajanju u poslijepodnevnim satima. Program će se provoditi od listopada, 2019. i trajat će do 31. svibnja, 2020. godine za jednu odgojnu skupinu koji će biti realiziran utorkom i četvrtkom.

Prikaz odgojnih skupina predškole prema lokacijama

Odgojna skupina	Odgojiteljica	Mjesto održavanja
JASKA 1	Dubravka Tomić	Dječji vrtić Radost, objekt Radost 2 T.E.Bakača bb, Jastrebarsko

Način vrednovanja

U cilju zadovoljavanja svih ovih uvjeta, kao i poticanja cjelokupnog razvoja djeteta, poštujući Pravilnik o obrascima i sadržaju pedagoške dokumentacije i evidencije o djeci u dječjem vrtiću, potrebno je voditi slijedeću pedagošku dokumentaciju:

- * orijentacijski plan i program odgojno – obrazovnog rada za određeno razdoblje;
- * organizacijske i materijalne uvjete za ostvarivanje zadaća;

- * aktivnosti za ostvarivanje razvojnih zadaća (sklopovi aktivnosti, teme, projekti...);
- * suradnju sa stručnjacima, roditeljima i drugima radi ostvarivanja postavljenih zadaća;
- * tjedni plan i program odgojno – obrazovnog rada;
- * dnevnik rada (planirani poticaji za individualne, grupne, zajedničke, iskorišteni situacijski poticaji, zapažanja o aktivnostima i ponašanju djece u odnosu na postavljene zadaće za djecu odgojne skupine, djecu drugih odgojnih skupina, suradnja sa stručnjacima, roditeljima, zabilješke na kraju tjedna);
- * zajedničke aktivnosti djece i odraslih (izleti, druženja, svečanosti, kreativne radionice) – priprema, zapažanja, zapisi;
- * komunikacijski roditeljski sastanci (priprema, zaključci, bilješke o radu s roditeljima);
- * vrednovanje ostvarenog plana i programa (razvojnih zadaća i uvjeta za ostvarivanje plana i programa);
- * zabilješke i napomene

U svrhu dokumentiranja odgojno-obrazovnog procesa te praćenja razvoja djece koristit će se dodatna dokumentacija:

- portfolio odgojne skupine
- individualni portfolio
- "Suradnja s roditeljima"-pedagoška dokumentacija (individualni razgovori, komunikacijski roditeljski sastanci)
- bilješke praćenja djece
- Izvješća odgojitelja

2.2.5. PROGRAM JAVNIH POTREBA ZA DAROVITU DJECU RANE I PREDŠKOLSKE DOBI

Namjena programa

Program za darovitu djecu rane i predškolske dobi provodit će se s identificiranom djecom u dobi od 4 godine do polaska u školu. Identifikacija darovite djece usmjerena je ka pravilnom uočavanju i utvrđivanju mogućnosti djeteta kako bi se primjereno zadovoljilo njegove posebne odgojno-obrazovne potrebe kroz posebno planirane odgojno-obrazovne postupke. Ciljevi programa su poticanje cjelovitog razvoja potencijala darovite djece kroz program koji slijedi načela diferencijacije i individualizacije u pristupu zadaćama, područjima i sadržajima aktivnosti s djecom, preventivno djelovanje na moguća kasnija socijalno neprihvatljiva ponašanja darovite djece koja mogu nastati kao posljedica nezadovoljenih temeljnih i odgojno obrazovnih potreba te pomoć i potpora roditeljima potencijalno darovite djece u prepoznavanju i poticanju njihovih specifičnih sposobnosti, vještina i potreba.

Način ostvarivanja

Premda uspješni, programi koji integriraju darovitu djecu u redovne skupine pokazuju se nedostatnima za **intelektualno** darovitu djecu koja od svojih vršnjaka u razvoju odkaču za nekoliko mentalnih godina. Njima je nužno osigurati poseban program (Cvetković Lay, 2002). Stoga ćemo i ove pedagoške godine nastaviti s provođenjem igraonice potencijalno darovite djece.

Rad s odgojiteljima pratit će navedene zadaće kroz interne stručne aktive i individualne konzultacije s naglaskom osnaživanja kompetencija odgojitelja u području rada s potencijalno darovitom djecom, a osobito na izradi i provedbi individualiziranog odgojno-obrazovnog programa za svako potencijalno darovito dijete kao i strukturiranom dokumentiranju na nivou odgojne skupine u vidu individualne razvojne mape koja će biti osnova za praćenje razvoja djeteta i daljnje planiranje

aktivnosti s ciljem poticanja razvoja svih potencijala djeteta. Mapa treba sadržavati razvojni profil djeteta, individualizirani odgojno-obrazovni program, podatke o ostalim eventualnim specifičnostima, anegdotske bilješke odgojitelja o djetetu, likovne i druge radove djeteta, fotodokumentirane individualizirane odgojno-obrazovne aktivnosti te ostalo prema procjeni odgojitelja. Ovakva mapa predstavlja dokumentaciju na kojoj se temelje i individualni razgovori s roditeljima.

Rad s roditeljima također će pratiti navedene zadaće kroz roditeljske sastanke i individualne konzultacije s ciljem osnaživanja roditeljskih kompetencija i usklađivanja odgojnih postupaka u obiteljskom i izvanobiteljskom okruženju.

OPĆI CILJ: Prepoznavanje potencijalno darovite djece i poticanje cjelovitog razvoja njihovih potencijala				
SPECIFIČNI CILJ	AKTIVNOSTI	NOSITELJI	VRIJEME REALIZACIJE	INDIKATORI
Omogućiti djetetu izražavanje i razvijanje njegovih istaknutih sposobnosti kroz proširivanje i produbljivanje aktivnosti	Obogaćivanje prostornog konteksta (igračaka i materijala) i programa unutar redovne odgojne skupine	odgojitelji pedagog psiholog	Kontinuirano tijekom godine	Broj posebno osmišljenih igara i aktivnosti koje potiču aktivno učenje i kreativno mišljenje
	Diferenciranje redovnog programa kroz proširivanje i produbljivanje sadržaja i bržeg tempa odvijanja aktivnosti za darovitu djecu	odgojitelji pedagog psiholog	Kontinuirano tijekom godine	
	Projektno planiranje odgojno-obrazovnog rada unutar redovnog programa za svu djecu	odgojitelji pedagog psiholog	Tijekom godine	Broj projekata
Identifikacija potencijalno darovite djece (višestruki pristup i načelo „tekuće“ identifikacije, odnosno dijagnostike koja se prepliće s edukativnim postupcima)	Opservacija djeteta u skupini	Odgojitelji, Stručni tim	Tijekom godine	Broj opservirane djece
	Nominacija djece	odgojitelji	Tijekom godine	Broj nominirane djece
	Primjena kontrolnih lista	odgojitelji	Tijekom godine	Broj djece
	Procjene roditelja putem ček listi	psiholog	Tijekom godine	Broj roditelja
	Kvalitativna analiza uratka	odgojitelji, pedagog, psiholog	Tijekom godine	Broj analiziranih uradaka
	procjene vršnjaka	odgojitelji, pedagog,	Tijekom godine	Izvršena procjena

		psiholog		
	samoprocjene darovitog djeteta	odgojitelji, pedagog, psiholog	Tijekom godine	Izvršena samoprocjena
	Psihološko testiranje	psiholog	Tijekom godine	Broj testirane djece
Poticati razvoj potencijala darovite djece	Provođenje individualiziranih odgojno-obrazovnih programa za potencijalno darovitu djecu:			
	1. Inicijalna procjena: - izrada individualnih razvojnih profila - procjena potreba djeteta - izrada materijala za procjenu i provođenje individualizirane procjene	Odgojitelji, psiholog	Rujan, listopad	Provedena inicijalna procjena
	2. Definiranje ciljeva IOOP-a za pojedino dijete	Odgojitelji, psiholog, roditelji	Studeni, prosinac	Definirani ciljevi
	3. Provođenje individualiziranih odgojno-obrazovnih aktivnosti usmjerenih na ostvarivanje ciljeva IOOP-a	Odgojitelji, psiholog, roditelji	Tijekom godine	Provedene aktivnosti
	4. Praćenje napretka u razvoju djeteta kroz individualizirane lista procjene	Odgojitelji, psiholog, roditelji	Ožujak	Provedeno praćenje
	5. Evaluacija IOOP-a	Odgojitelji, psiholog, roditelji	Svibanj	Evaluiran IOOP
	6. Vođenje individualne razvojne mape	odgojitelji	Tijekom godine	Individualne razvojne mape
	Uključivanje potencijalno darovite djece u kraći program za darovitu djecu	psiholog, odgojiteljice voditeljice kraćeg programa	listopad svibanj	Broj uključene djece
Praćenje i unapređivanje programa	odgojiteljice voditeljice	Siječanj lipanj	Rezultati upitnika za	

		kraćeg programa, stručni tim		djecu, roditelje i odgojitelje
Osnaživanje kompetencija odgojitelja u radu s potencijalno darovitim djecom	Individualne konzultacije s odgojiteljima u redovnom programu za pojedino dijete	Psiholog	Tijekom godine	Broj održanih konzultacija
	Radionice s odgojiteljima	Psiholog	Listopad, studeni, ožujak, svibanj	Broj održanih radionica i prisutnih odgojitelja
	Individualne konzultacije s odgojiteljicama voditeljicama kraćeg programa	Psiholog	Tijekom godine	Broj održanih konzultacija
Informiranje roditelja i šire javnosti o pristupu poticanja potencijalne darovitosti djeteta predškolske dobi	Roditeljski sastanak sa roditeljima djece uključene u igraonicu potencijalno darovite djece	psiholog, odgojiteljice voditeljice kraćeg programa	Studeni, svibanj	Broj prisutnih roditelja
	Informiranje putem kutića za roditelje	psiholog, odgojiteljice voditeljice kraćeg programa	Tijekom godine	
	Izrada letaka o darovitosti	psiholog, odgojiteljice voditeljice kraćeg programa	Tijekom godine	Broj izrađenih letaka

Vremenik ostvarivanja

Program za darovitu djecu u igraonici odvijat će se od listopada do lipnja u centralnom objektu jednom tjedno u trajanju od sat i pol u popodnevnim satima.

Način vrednovanja

U cilju zadovoljavanja svih ovih uvjeta, kao i poticanja cjelokupnog razvoja djeteta, poštujući Pravilnik o obrascima i sadržaju pedagoške dokumentacije i evidencije o djeci u dječjem vrtiću, potrebno je voditi slijedeću pedagošku dokumentaciju:

- Orijentacijski plan i program odgojno – obrazovnog rada za određeno razdoblje;
- Organizacijske i materijalne uvjete za ostvarivanje zadaća;
- Aktivnosti za ostvarivanje razvojnih zadaća (sklopovi aktivnosti, teme, projekti...), suradnju sa stručnjacima, roditeljima i drugima radi ostvarivanja postavljenih zadaća;
- Obilježavanje važnih datuma;
- Mjesečni plan i program odgojno – obrazovnog rada (slijed aktivnosti, poslovi nužni za ostvarivanje plana i programa rada) – mjesečni plan će se voditi umjesto tjednog plana zbog specifičnog ustrojstva rada (jedan susret tjedno);

- Dnevnik rada (planirani poticaji za individualne, grupne, zajedničke aktivnosti, iskorišteni situacijski poticaji, zapažanja o aktivnostima i ponašanju djece u odnosu na postavljene zadaće, suradnja sa stručnjacima, roditeljima);
- Zajedničke aktivnosti djece i odraslih (druženja, ogledni sat, boravak roditelja u skupini) – priprema, zapažanja, zapisi;
- Roditeljski sastanci (priprema, zaključci, bilješke o radu s roditeljima);
- Vrednovanje ostvarenog plana i programa (razvojnih zadaća i uvjeta za ostvarivanje plana i programa);
- Zabilješke i napomene

U svrhu dokumentiranja odgojno-obrazovnog procesa te praćenja razvoja djece koristit će se dodatna dokumentacija:

- portfolio odgojne skupine
- individualni portfolio
- "Suradnja s roditeljima"-pedagoška dokumentacija (individualni razgovori, komunikacijski roditeljski sastanci)
- bilješke praćenja djece
- Izvješća odgojitelja

Na kraju pedagoške godine radit će se procjena zadovoljstva programom od strane djece, roditelja i odgojitelja.

2.2.6. KRAĆI PROGRAM RANOG UČENJA ENGLESKOG JEZIKA – ENGLESKA IGRAONICA

Namjena programa

Ciljevi i zadaće kraćih programa usmjereni su na poticanje svih aspekata djetetovog razvoja ili na razvoj pojedinih djetetovih sposobnosti u okviru određenog područja razvoja. Sukladno interesima roditelja i djece za dodatnim programima rada uz pojačan utjecaj na pojedino područje razvoja, ove pedagoške godine bit će organizirana Engleska igraonica.

Način ostvarivanja

Kraći program ranog učenja stranog jezika za djecu uzrasta od četiri godine do škole Vrtić će provoditi u suradnji Udrugom za promicanje ranog učenja stranih jezika „Naučimo puno“.

Vremenik aktivnosti

Aktivnosti će se realizirati prema dogovorenom rasporedu po dobi, stupnju učenja i objektu u kojem djeca borave tijekom pedagoške godine. Na početku pedagoške godine bit će održan roditeljski sastanak s roditeljima koji su djecu upisali u kraći program, zajednička druženja u sklopu kojih će biti prezentirano roditeljima što su djeca usvojila bit će organizirana u mjesecu prosincu i po završetku kraćeg programa ranog učenja stranog jezika.

Način vrednovanja

U cilju zadovoljavanja svih ovih uvjeta, kao i poticanja cjelokupnog razvoja djeteta, pedagošku dokumentaciju vodit će Udruga za promicanje ranog učenja stranih jezika „Naučimo puno“, poštujući Pravilnik o obrascima i sadržaju pedagoške dokumentacije i evidencije o djeci u dječjem vrtiću.

3. SKRB ZA TJELESNI RAST I RAZVOJ DJECE

Osnovno načelo kvalitete života djeteta u vrtiću je fleksibilno strukturirano zadovoljavanje osnovnih potreba djece što omogućuje prilagodljivost konkretnim razvojnim mogućnostima, poštivanje prava svakog pojedinca, te osigurava zadovoljenje specifičnih potreba i osobnih ritmova. Standardizirani postupci vezani uz usvajanje rituala samozbrinjavanja djece u vrtiću pretpostavka su da se u svakoj odgojnoj skupini u svakodnevnom fleksibilnom rasporedu osigura: individualizirano usvajanje rutinskih radnji hranjenja, odijevanja, kulturno higijenskih navika, kretanja i dnevnog odmora, uz poštivanje različitosti, te da se osigura kvaliteta života koja daje prilike djeci da uče prepoznavati i prihvaćati vlastite i tuđe potrebe i izgrađivati skrbne odnose prema drugima što je iznimno značajno.

Primjereno i dogovorno distribuirana moć u vrtiću važan je čimbenik postizanja fleksibilnosti. Distribuirano vođenje temelji se na uvjerenju da svi uključeni u odgojno obrazovni proces imaju mogućnost doprinosa u skladu sa svojom ulogom.

Planiranje, praćenje, dokumentiranje, evaluiranje i procjena očekivanih ishoda usmjereno je na:

- dobrobit razvoja motoričkih potencijala
- emocionalnu dobrobit
- usvajanje higijenskih i prehrambenih navika kao preduvjeta zdravlja
- na odsustvo osjećaja ugroženosti i zabrinutosti djeteta
- razvoj sposobnosti privremene odgode zadovoljavanja potreba kroz usvajanje vještine samoregulacije i otpornosti na utjecaje okoline
- te sposobnost otkrivanja potencijalnih i aktualnih, zdravstvenih problema djeteta.

Očekivani ishod upravljanja kvalitetom zadovoljavanja osnovnih potreba djeteta je opća dobrobit za dijete što podrazumijeva subjektivan osjećaj djeteta da je zdravo, zadovoljno i da se osjeća dobro.

OPĆI CILJ: KVALITETNO UPRAVLJANJE ZADOVOLJAVANJEM OSNOVNIH POTREBA DJECE			
I. USVAJANJE PREHRAMBENIH NAVIKA KAO PREDUVIJETA ZDRAVLJA			
SPECIFIČNI CILJ 1 : 1.Osiguravanje kvalitete prehrane u skladu sa važećim zakonskim odrednicama			
AKTIVNOSTI	NOSITELJI	VRIJEME REALIZACIJE	INDIKATORI
1.1. Planiranje jelovnika prema Izmjenama i dopunama Programa zdravstvene zaštite djece, higijene i pravilne prehrane u dječjim vrtićima	1.1. kuhari, ekonom, vms,	1.1. tijekom godine	1.1. jelovnici izrađeni prema Programu
1.2. Osiguranje pravilnog dnevnog ritma obroka u odgojnim skupinama u skladu sa Prehrambenim standardom DV Radost	1.2. ST, kuhinjsko osoblje, odgojitelji	1.2. tijekom godine	1.2. prehrana realizirana sukladno sa Standardom prehrane Dječjeg vrtića Radost

1.3. Kontinuirano poboljšanje uvjeta u materijalnoj organizaciji obroka u skladu sa Prehrambenim standardom Dječjeg vrtića Radost	1.3. ravnatelj, vms, kuhinjsko osoblje, odgojitelji	1.3. tijekom godine	1.3. osigurana kuhinjska oprema
SPECIFIČNI CILJ 2: . Usvajanje rituala hranjenja i razvoja prehrambenih preferencija kod djece			
AKTIVNOSTI	NOSITELJI	VRIJEME REALIZACIJE	INDIKATORI
2.1. Samoposluživanje djece u prehrani prema Prehrambenom standardu Dječjeg vrtića	2.1. odgojitelji, ST, kuhinjsko osoblje, sve odgojne skupine	2.1. tijekom godine	2.1. prehrana realizirana sukladno sa Standardom prehrane Dječjeg vrtića Radost
2.2. Praćenje stupnja usvojenosti rituala hranjenja i prehrambenih preferencija djece u svim odgojnim skupinama	2.2. vms, sve odgojne skupine	2.2. tijekom godine	2.2. –obrađene i analizirane evaluacijske liste -evaluiran proces usvojenosti rituala hranjenja prema Standardu prehrane
SPECIFIČNI CILJ 3: Otkrivanje i rješavanje problema vezanih uz prehranu djeteta			
AKTIVNOSTI	NOSITELJI	VRIJEME REALIZACIJE	INDIKATORI
3.1. Otkrivanje djece sa poremećajima u hranjenju, potrebne intervencije, evaluacija	3.1. roditelji, vms, odgojitelji, ST	3.1. kontinuirano	3.1. broj riješenih problema
3.2. Otkrivanje i zbrinjavanje djece sa alergijskim bolestima hranjenja, potrebne intervencije, evaluacija	3.2. roditelji, vms, odgojitelji, ST	3.2. kontinuirano	3.2. broj riješenih problema

SPECIFIČNI CILJ 4: Promicanje važnosti zdrave i odgovorne prehrane			
AKTIVNOSTI	NOSITELJI	VRIJEME REALIZACIJE	INDIKATORI
4.1. Obilježavanje Dana kruha- Dana zahvalnosti za plodove zemlje 4.2. Blagoslov hrane 4.3.Rad na projektu „Mi jedemo odgovorno“	4.1. sve odgojne skupine u suradnji s roditeljima 4.2. interesne skupine,sve odgojne skupine 4.3. Tim projekta/odgojne skupine uključene u projekt	4.1. od 15.-19.10.2018. 4.2. 16.10.-Blagoslov 4.3. kontinuirano tijekom godine	4.1.-4.3. realizirane aktivnosti 4.3. realizirane aktivnosti
SPECIFIČNI CILJ 5: Praćenje rasta i razvoja djece, te stanja uhranjenosti			
AKTIVNOSTI	NOSITELJI	VRIJEME REALIZACIJE	INDIKATORI
5.1. Antropometrijska mjerenja djece prema standardima SZO	5.1. vms, sve odgojne skupine	5.1. dva mjerenja tijekom pedagoške godine u svim odgojnim skupinama (rujan/listopad ožujak/travanj)	5.1. obrađeni rezultati antropometrijskih mjerenja prezentirani roditeljima
5.2. Otkrivanje i praćenje djece sa prekomjernom težinom i pothranjene djece, te izrada individualnih Planova zdravstvene	5.2. vms	5.2. tijekom godine	5.2. izrađeni planovi zdravstvene njege
II. ZADOVOLJAVANJE OSNOVNIH POTREBA DJETETA			
SPECIFIČNI CILJ 6: Praćenje fleksibilno strukturiranog zadovoljavanja osnovnih potreba djeteta (prehrana, kretanje, dnevni odmor i razvoj kulturno-higijenskih navika)			
AKTIVNOSTI	NOSITELJI	VRIJEME REALIZACIJE	INDIKATORI
6.1. Individualno stručno usavršavanje odgojitelja: „Upravljanje kvalitetom zadovoljavanja osnovnih potreba	6.1. Sve odgojne skupine	6.1. - listopad 2019. - veljača 2020. -travanj 2020.	6.1. - održano individualno stručno usavršavanje -izrađeni upitnici za utvrđivanje početnog i završnog stanja

djeteta“			
6.2. Uvidi u proces zadovoljavanja osnovnih potreba djeteta u odgojnim skupinama	6.2. vms	6.2. tijekom pedagoške godine	6.3. -održani uvidi - analizirano zatečeno stanje u odgojnim skupinama
III. USVAJANJE KRETNIH NAVIKA ZA DOBROBIT RAZVOJA MOTORIČKIH POTENCIJALA			
SPECIFIČNI CILJ: 7: Zadovoljavanje potrebe za kretanjem			
AKTIVNOSTI	NOSITELJI	VRIJEME REALIZACIJE	INDIKATORI
7.1. Obilježavanje Europskog tjedna mobilnosti	7.1. odgojne skupine prema izboru	7.1. od 16.- 20.09.2019.	7.1. obilježen Europski tjedan mobilnosti
7.2. Provođenje satova tjelesnog odgoja prema Standardu Ustanove	7.2.sve vrtičke odgojne skupine	7.2. tijekom godine	7. 2. realizirani satovi tjelesnog odgoja
7.3. Organiziranje Dječje olimpijade	7.3. sve odgojne skupine, sportska zajednica Grada,roditelji,svi zaposleni	7.3. Dječja olimpijada Travanj/svibanj	7.3. održana Dječja olimpijada
7.4.Redoviti boravak djece na zraku prema Protokolu o postupanju djelatnika	7.4. sve odgojne skupine	7.4. kontinuirano tijekom godine	7.4. realiziran boravak na zraku
7.5. Projekt: „Kišni dan“	7.5. odgojne skupine Sovice R1; R2:Pčelice, Pingvini, Trešnjice, Krijesnice; Desinec:Kapljice, Leptirići, Pandice	7.5. - početak projekta: listopad 2019. -provedba projekta:kontinuirano tijekom cijele godine	7.5. realiziran projekt
IV. RAZVOJ BRIGE ZA SEBE I DRUGE			
SPECIFIČNI CILJ 8: Prepoznavanje i prihvaćanje vlastitih i potreba drugih uz razvijanje skrbnih odnosa sa drugima.			
AKTIVNOSTI	NOSITELJI	VRIJEME REALIZACIJE	INDIKATORI

8.1. Obilježavanje Tjedna Crvenog križa Smotrom prve pomoći	8.1. Pčelice, Pingvini, Trešnjice, Krijesnice Gradsko društvo Crvenog križa Jastrebarsko	8.1. svibanj 2020. (od 08.-15.05.2020.)	8.1. održana smotra Crvenog križa
V. SPOSOBNOST OTKRIVANJA AKTUALNIH, POTENCIJALNIH I TRAJNIH ZDR. PROBLEMA DJETETA			
SPECIFIČNI CILJ 9: Osnaživanje odgojitelja u zbrinjavanju zdravstvenih problema djeteta			
AKTIVNOSTI	NOSITELJI	VRIJEME REALIZACIJE	INDIKATORI
9.1. Izrada individualnih Planova zdravstvene njege	9.1. vms u suradnji sa odgojiteljima	9.1. tijekom godine	9.1. izrađeni Planovi zdravstvene njege
9.2. Individualni razgovori sa odgojiteljima	9.2. vms, odgojitelji	9.2. tijekom godine	9.2. održani individualni razgovori s odgojiteljima
VI. PROMOCIJA USVAJANJA ZDRAVIH STILOVA ŽIVOTA			
SPECIFIČNI CILJ 10: Zdravstveno prosvjeđivanje djece i odraslih			
AKTIVNOSTI	NOSITELJI	VRIJEME REALIZACIJE	INDIKATORI
10.1. Izrada informativnih letaka sa zdravstvenim temama	10.1. vms	10.1. tijekom godine	10.1. izrađeni zdravstveni leci
10.2. Individualni razgovori s roditeljima djece s posebnim potrebama u tjelesnom zdravlju	10.2. vms	10.2. tijekom godine	10.2. održani individualni razgovori
10.3. Projekt „Šubi dubi, čisti su nam zubi“- Gradsko društvo Crvenog križa Jastrebarsko	10.4. odgojne skupine Bubamare, Ribice, Ribice, Medvjedići, Vjeverice	10.4. ožujak 2020.	10.4. Održane radionice
10.4. Projekt „Male čiste ruke“ - Gradsko društvo Crvenog križa Jastrebarsko	10.5. Sovice, Srčeka, Balončići, Iskrice Pandice Leptirići	10.5. veljača 2020.	10.5. održane radionice

10.5. Projekt „Mi smo uz vas“ –Ljekarne zagrebačke županije Radionica „Bol i kako pomoći“	10.6. odgojne skupine Žirafice, Mačkice, Pingvini, Krijesnice	10.6. proljeće 2019.	10.6. realizirane radionice
--	---	----------------------	-----------------------------

BITNE ZADAĆE NA NIVOU USTANOVE:

1. Kurikulum kvarta – oblikovanje odgojno-obrazovnog procesa

2. Potencijalne, prolazne i trajnije posebne potrebe djeteta

1. Inkluzivni odgoj i obrazovanje
2. Poticanje jezično-govornog razvoja djece predškolske dobi
3. Socio – emocionalni razvoj djece predškolske dobi
4. Prepoznavanje potencijalno darovite djece i poticanje njihovog razvoja

1. KURIKULUM KVARTA-OBLIKOVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNOG PROCESA

Implementacija Nacionalnog kurikulumu ranog odgoja i obrazovanja (2014.) obveza je svakog vrtića, razvijajući odgojno-obrazovnu praksu i kurikulum vrtića, kroz kontinuirani proces koji se obavlja postupno i sustavno kao rezultat zajedničkog promišljanja i rada svih dionika.

Iz perspektive povijesti, kulture, suvremenih događaja i projekcija budućnosti, a s ciljem unapređivanja intelektualnog, društvenog, moralnog, duhovnog i motoričkog razvoja djeteta, važno je planirati i djelujući u odgojno-obrazovnom procesu promičući vrijednosti kao što su: znanje, identitet, humanizam i tolerancija, odgovornost, autonomija i kreativnost.

Posebna pažnja posvetit će se osnaživanju kompetencija (NKROO, 2014.) koje su okosnica razvoja, osobito razvoja samopoštovanja, samopouzdanja i pozitivne slike djeteta o sebi, a to su:

1. Komunikacija na materinskom jeziku ("...osnažuje se osposobljavanjem djeteta za pravilno usmeno izražavanje i bilježenje vlastitih misli, osjećaja, doživljaja i iskustava u različitim, za njega svrhovitim i smislenim aktivnostima...")

2. Komunikacija na stranim jezicima ("...za to je najprimjereniji situacijski pristup učenju, koji djetetu omogućuje upoznavanje, razumijevanje i smisleno korištenje stranoga jezika u nizu različitih aktivnosti i situacija...")

3. Matematička kompetencija i osnovne kompetencije u prirodoslovlju ("...razvija se poticanjem djeteta na razvijanje i primjenu matematičkoga mišljenja u rješavanju problema,...Prirodoslovna kompetencija razvija se poticanjem djeteta na postavljanje pitanja, istraživanje, otkrivanje i zaključivanje o zakonitostima u svijetu prirode te primjenu prirodoslovnoga znanja u svakidašnjem životu...")

4. Digitalna kompetencija ("...važan resurs učenja djeteta, alatka dokumentiranja odgojno-obrazovnih aktivnosti i pomoć u osposobljavanju djeteta za samoevaluaciju vlastitih aktivnosti i procesa učenja...")

5. Učiti kako učiti ("...osvještavanje procesa vlastitog učenja djeteta te uključivanjem djeteta u planiranje i organiziranje tog procesa...preusmjerenje pozornosti odgojitelja sa sadržaja poučavanja na procese učenja te poticanje djeteta na stvaranje strategije vlastitog učenja...osnaživanje metakognitivnih sposobnosti djece te poticanju njihova samomotiviranog i samoregulirajućeg učenja.")

6. Socijalna i građanska kompetencija ("...stvaranje poticajnoga socijalnog okruženja, poticanje djece na iznošenje i argumentiranje svojih stajališta te uključivanje djece u donošenje odluka koje se odnose na njihovo življenje u vrtiću.")

7. Inicijativnost i poduzetnost ("...poticanje samoiniciranih i samoorganiziranih aktivnosti djece te osiguranje primjerene potpore djetetu da svoje ideje i zamisli propituje, isprobava i samoevaluira. Prihvatanje i poticanje inicijativnosti i poduzetnosti djeteta u oblikovanju odgojno-obrazovnog procesa djetetu omogućuje prakticiranje uloge aktivnog sukonstruktora kurikulumu.")

8. Kulturna svijest i izražavanje ("...poticanjem stvaralačkog izražavanja ideja, iskustva i emocija djeteta u nizu umjetničkih područja koja uključuju glazbu, ples, kazališnu, književnu i vizualnu umjetnost. ...razumijevanje kulturne i jezične raznolikosti Europe i svijeta te razvijati svijest djeteta o važnosti estetskih čimbenika u vrtićkim aktivnostima i svakidašnjem životu.")

Praćenje, promatranje, razumijevanje djece i dokumentiranje odgojno-obrazovnog procesa koincidira s razvojem tzv. pedagogije slušanja (Giudicci i Rinaldi, 2002; Rinaldi, 2006). Slušanje se u ovom kontekstu shvaća kao sveobuhvatan, recipročan proces komunikacije, a čine ga prihvaćanje, razumijevanje i međusobno podržavanje svih dionika. Prethodno navedene komponente u planiranju i oblikovanju kurikuluma omogućuju: vizualizaciju (na koji način se dijete razvija i uči), pomaže u razumijevanju akcija djeteta, pružanju podrške njegovu razvoju, pridonosi kreiranju kulture uključenosti i dijaloga svih dionika u vrtiću te ostvarivanju razvojnih zadaća. Poticaji koji potiču na međusobno raspravljanje, pregovaranje i dogovaranje (dijete-dijete, dijete-odgojitelj, odgojitelj-dijete, odrasli-odrasli), bit će podloga su suradničkog učenja.

Dokumentiranje odgojno-obrazovnog procesa "produbljuje svijest odgojitelja o razvoju svakog djeteta (...) i olakšava odabir primjerenih strategija za podupiranje razvoja i učenja svakog djeteta" (Katz, 1998.). Dokumentacija (portfolio odgojne skupine, portfolio svakog djeteta, obrazac za svako pojedino dijete, interes djeteta) kao sredstvo omogućit će pažljivije promatranje, refleksivno interpretiranje, a time i ostvarivanje kurikuluma odgojne skupine/kvarta i ustanove u cjelini. Navedena dokumentacija bit će polazna točka pri pripremi individualnih razgovora s roditeljima, komunikacijskim roditeljskim sastancima, sastancima na nivou kvartova te pri prezentaciji unapređenja odgojno-obrazovnog procesa i dr.

Zajedničko, refleksivno istraživanje vlastite prakse omogućit će razmjenu vlastitih razumijevanja i stvaranje novih zajedničkih i cjelovitijih razumijevanja akcija djece (Slunjski, 2008.). Rasprava, jedan je od vrijednih oblika zajedničkog učenja svih dionika, omogućuje podizanje svjesnosti o vlastitom razmišljanju, znanju i učenju, a onda je i korak ka refleksivnom mišljenju i ostvarivanju refleksivne prakse. Rasprave koje zadiru u samu svrhu i cilj odgojno-obrazovnog procesa osnažuju profesionalni razvoj svih dionika procesa u vrtiću. U procesu učenja, svakom pojedincu pomažu hipoteze i pretpostavke drugih jer potiču na propitivanje, a ponekad i na revidiranje vlastitih (Rinaldi, 2006.). Konstrukcija znanja je grupni proces. I na kraju, samovrednovanje, kao novi početak koji nas potiče na daljnje kontinuirano propitivanje, sistematično praćenje i unapređivanje odgojno-obrazovnog procesa. Spiegel (2005.) tvrdi da "Mi jedni druge trebamo. Trebamo se da bismo otkrili što zapravo znamo, kako znamo to što znamo, što mislimo, i kako mislimo to što mislimo".

2. POTENCIJALNE, PROLAZNE I TRAJNIJE POSEBNE POTREBE DJETETA

Prema Programskom usmjerenju (1991) posebne potrebe djeteta mogu se izražavati kao potencijalne, prolazne i trajnije.

Potencijalne posebne potrebe može imati dijete koje je u svojem razvoju ili životu imalo određene tzv. rizične faktore (izvanjskog i/ili unutarnjeg porijekla), kao što su prenatalni, perinatalni ili postnatalni rizici (nedonošeno dijete, teški porod, bolest i dr.) ili su bila ili su još uvijek izložena nekim nepovoljnim okolinskim uvjetima (nepotpuna obitelj, bolest u obitelji i dr.). Takve potrebe može također imati i dijete u kojeg razina nekog aspekta razvoja bitnije odudara od ostalih ili se u nečemu znatno razlikuje od djece u grupi (sporiji motorni razvoj, izrazito živo dijete, ono s izrazitim sklonostima i interesima itd.), naglašen individualni pristup i briga za individualne potrebe svakog djeteta u grupi garancija su usmjeravajućeg i preventivnog djelovanja odgajatelja, tj. sprečavanje prerastanja takvih pojava u smetnje daljnjem zdravom razvoju djeteta.

Prolazne posebne potrebe može imati svako dijete zbog očekivanih, razvojno prirodnih raskoraka između djetetovih potreba i mogućnosti u pojedinim fazama razvoja (tzv. krizna razdoblja i pojave kao što je negativizam u trećoj i šestoj godini, fiziološko mucanje u trećoj i dr.). Prolazne posebne potrebe može pokazivati i dijete zbog traumatizirajućih događaja u njegovu životu (npr. smrt u obitelji, boravak

djeteta ili roditelja u bolnici, rođenje sestre ili brata, polazak u vrtić, školu i dr.). Uz individualni pristup odgajatelja djetetu (koji se zasniva i na usmjerenjima drugih stručnjaka), te eventualno i terapiju može se uspostaviti nova ravnoteža između djetetovih potreba i mogućnosti.

Trajnije posebne potrebe ima dijete s teškoćama u razvoju, koje se upravo, zbog njihove ozbiljnosti utvrđuju. To su urođena ili stečena stanja organizma koja prema svojoj prirodi zahtijevaju poseban stručni pristup kako bi se omogućili izražavanje i razvoj sačuvanih sposobnosti djeteta i time što kvalitetniji daljnji odgoj i život. Trajnije posebne potrebe ima i dijete koje se bez roditeljske brige duže odgaja u dječjem domu, bolnici i sl. Identificirana darovitost djeteta znači također trajniju posebnu potrebu i kao sve trajnije posebne potrebe određeni stručni pristup (tj. uz odgajatelja i angažiranost drugih stručnjaka).

Potpomognuta komunikacija kao podrška razvoju djece

Ove pedagoške godine intencija je simboliziranjem okoline stvarati okruženje za upotrebu potpomognute komunikacije kao podrške razvoju sve djece s ciljem potkrepljivanja razumijevanja, bržeg učenja, smanjivanja frustracije, olakšavanja tranzicija, jačanja socijalnih interakcija,... te u odgojno-obrazovnom i edukacijsko-rehabilitacijskom radu sa djecom koja se radi složenih komunikacijskih potreba ne služe primarno govornim jezikom, imaju teškoće jezičnoga razumijevanja uslijed različitih teškoća, poremećaja ili oštećenja kao što su djeca s motoričkim teškoćama, intelektualnim teškoćama, poremećajem iz spektra autizma, oštećenjem vida, oštećenjem sluha, djeca s neurorazvojnim rizikom,... Potpomognuta komunikacija (PK) ili alternativna i augmentativna komunikacija (AAK) integrirana je skupina sastavnica koja uključuje posebne simbole, pomagala, strategije i tehnike u radu (American Speech-Language-Hearing Association, 1991). Cilj upotrebe nekog od oblika potpomognute komunikacije je ostvarivanje funkcionalne komunikacije, cjelovito sudjelovanje u dobno primjerenim aktivnostima te stjecanje novih znanja i iskustava. Kod nekih korisnika ona je samo privremeno sredstvo komunikacije, a kod nekih se koristi kao primarno i trajno sredstvo komunikacije. U tom smislu se naziv asistivna tehnologija odnosi na različite tehnološke proizvode, na dio opreme ili sustave koji se koriste kao potpomažuća, prilagođena i (re)habilitacijska pomagala, a uključuje razna visoko i niskotehnološka sredstva. Niskotehnološka sredstva koja se koriste u potpomognutoj komunikaciji su razne vrste opipljivih objekata, sličice sa simbolima, komunikacijske ploče ili knjige, konkretni predmeti, umanjeni objekti ili dijelovi objekata.

Kurikulum otpornosti

Zbog socio-ekonomskih promjena koje se događaju na globalnoj razini javljaju se sve veći problemi vezani uz socijalnu inkluziju i pravednost. Multikulturalnost i raznolikost omogućuje da se unaprijedi ljudsko iskustvo i na individualnoj i na kolektivnoj razini, no također povlači za sobom i razne izazove koji mogu dovesti do predrasuda i diskriminacije kao i do socijalnih sukoba. Ranjive skupine su pripadnici etničkih i kulturoloških manjina te djeca koja imaju individualne obrazovne potrebe kao što su djeca s teškoćama u razvoju i darovite djeca. Pristup i kurikulum vrtića treba odražavati iskustva i kulturu različitih etničkih i kulturnih skupina te mora odgovarati stilovima učenja, motivacije i kulture svakog djeteta. Stoga ćemo ove godine naglasak staviti na stvaranje psiholoških resursa koji će djeci pomoći prebroditi nepovoljne okolnosti i potaknuti rast i razvoj svakog djeteta pomoću kurikuluma otpornosti koji nudi ključne alate za prevladavanje nedostataka i prepreka u razvoju uz korištenje osobne snage. Bit ovog kurikuluma je poučiti djecu vještinama koje su im potrebne da prođu „životne testove“ i da savladaju zapreke na svom putu odrastanja te potiče razvoj sposobnosti pojedinca da se suoči s nedaćama i da se nastavi razvijati unatoč njima.

Kurikulum otpornosti sastoji se od šest tema, a svaka tema se sastoji od dvije podteme:

1. razvoj komunikacijskih vještina (učinkovita komunikacija, asertivnost)

2. uspostavljanje i održavanje zdravih odnosa (zdravi odnosi; suradničke vještine, empatija i moralno rasuđivanje)
3. razvijanje pozitivnog mišljenja (pozitivno i optimistično mišljenje; pozitivne emocije)
4. razvoj samoodređenja (rješavanje problema; osnaživanje i autonomija)
5. izgradnja osobne snage (pozitivno samopoimanje i samopouzdanje; korištenje snaga u akademskom i društvenom okruženju)
6. pretvaranje izazova u prilike (suočavanje s nedaćama i odbacivanjem; suočavanje sa sukobima i prihvaćanje promjena).

Kako bi odgojitelji adekvatno mogli razvijati navedene vještine kod djece nužno je da se educiraju u tom području te će jedna od tema stručnog usavršavanja odgojitelja biti i kurikulum otpornosti.

a. Inkluzija kao trajan proces prepoznavanja i odgovaranja na različite potrebe djece

Broj djece uključene u naš dječji vrtić kod koje su zapažena odstupanja, utvrđene teškoće u razvoju i/ili specifične zdravstvene potrebe s obzirom na kontinuirane procese interdisciplinarnog praćenja cjelokupnog razvoja djece, opservacija, zapažanja odstupanja i upućivanja na dijagnostiku u odgovarajuće vanjske ustanove, mijenja se tijekom pedagoške godine te je na godišnjoj razini više od stotinu djece u pojačanom praćenju članova stručnog tima. Ove pedagoške godine s boravkom u vrtiću nastavlja 25 djece na koju su prijašnje pedagoške godine bili usmjereni edukacijsko-rehabilitacijski postupci. Uključeno je 10 nove djece na opservacijski period s ciljem utvrđivanja specifičnih potreba. U svim odgojnim skupinama u svrhe detekcije odstupanja u razvoju djece bit će proveden trijažni postupak tijekom rujna i listopada 2019. godine, a u odgojnim skupinama djece u dobi do 3 godine tijekom travnja 2020. godine i postupak probira upitnikom za roditelje kako bi se pravovremeno zamijetile eventualne atipičnosti koje mogu upućivati na poremećaj iz spektra autizma ili poremećaj socijalne komunikacije. Za pretpostaviti je kako će edukacijsko-rehabilitacijski postupci (ranog otkrivanja i intervencije, timske procjene, procjene potrebe za podrškom, izrade individualiziranih programa poticanja te individualnog rada s djecom s većim teškoćama u razvoju) biti potrebni za najmanje 45 djece što je gotovo 8% ukupnog broja djece u vrtiću.

Osiguravanje specifičnih uvjeta za inkluziju djece s teškoćama u razvoju u našem vrtiću, uz individualnu dinamiku boravka djeteta u vrtiću i prilagodbu materijalnog okruženja, podrazumijeva provođenje individualiziranih odgojno-obrazovnih programa poticanja koje osmišljavaju, provode, modificiraju i evaluiraju odgojitelji skupina u koje su pojedina djeca uključena uz podršku stručnog suradnika edukacijskog rehabilitatora i drugih članova stručnog tima ovisno o specifičnim potrebama pojedinog djeteta. Ove pedagoške godine procjenjuje se potreba provođenja individualiziranih odgojno-obrazovnih programa poticanja za 25-35 djece s uočenim odstupanjima/utvrđenim teškoćama u razvoju (po provedbi opservacijskih programa bit će procijenjena potreba provođenja individualiziranih odgojno-obrazovnih programa poticanja za svako od novouključene djece na opservacijski period). Pri tom valja naglasiti kako individualizirani odgojno-obrazovni programi poticanja proizlaze iz zapaženih odstupanja i utvrđenih teškoća u razvoju i/ili zdravstvenih specifičnosti pojedinog djeteta, no u središte stavljaju djetetove jake strane, trenutne mogućnosti, interese i potrebe. Ciljevi programa se stoga modificiraju tijekom pedagoške godine prema načelu fleksibilnosti kao jednom od parametara kvalitete u sustavu ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja. Fleksibilnost koju pri tom podrazumijevamo ne isključuje jasno određene, unaprijed dogovorene smjernice za

kreiranje i samo provođenje individualiziranih odgojno-obrazovnih programa koje nastavljamo dokumentirati u formi individualne razvojne mape djeteta s teškoćama u razvoju.

Zadovoljavanje specifičnih uvjeta za boravak djece s težim i višestrukim teškoćama u razvoju, temeljem procjene potrebe pojedinog djeteta za podrškom, za petero djece koja su bila uključena u vrtić i ranijih pedagoških godina (u odgojnim skupine primarnog programa Iskrice, Sovice i Trešnjice, u odgojnoj skupini prema konceptu Marie Montessori – Elmeri te u odgojnoj skupini programa predškole) i nadalje će osigurano pružanjem podrške pomoćnika. Po završetku opservacijskih programa nove djece s odstupanjima/teškoćama u razvoju i /ili zdravstvenim specifičnostima te procjenama njihove potrebe za podrškom ta bi se brojka također mogla mijenjati tijekom pedagoške godine.

Kako edukacijsko-rehabilitacijski postupci obuhvaćaju stvaranje inkluzivnog okruženja, od mikrookruženja na nivou odgojnih skupina, do makrookruženja na nivou šire zajednice, kao i proteklih pedagoških godina u svrhu senzibilizacije djece tipičnog razvoja, tijekom prosinca 2019. godine ćemo obilježiti Međunarodni dan osoba s invaliditetom provođenjem sociometrijskih upitnika prilagođenima dobi djece ispitati stavove djece i njihovih roditelja prema djeci s težim i višestrukim teškoćama u razvoju u odgojnim skupinama Iskrice, Sovice, Elmeri i Trešnjice. Po obradi dobivenih rezultata ćemo provoditi dodatne odgojno-obrazovne aktivnosti s odgojiteljima i djecom navedenih odgojnih skupina kako bi promovirali prava djece s teškoćama u razvoju, kao i osoba s invaliditetom u zajednici. U te svrhe ćemo, kao i prijašnjih pedagoških godina, provoditi prigodne aktivnosti u ožujku 2020. godine povodom Međunarodnog dana sluha u odgojnim skupinama u koje su uključena djeca s oštećenjem sluha te u travnju 2020. godine obilježiti Svjetski dan svjesnosti o autizmu.

Ove pedagoške godine ćemo tijekom rujna i listopada s obzirom na prigodne datume (12. rujna 2020. - Nacionalni dan ambliopije, 10. listopada 2020. – Svjetski dan vida, 15. listopada 2020. – Međunarodni dan bijelog štapa) provoditi aktivnosti usmjerene na podizanje svijesti kod roditelja djece o važnosti oftalmološkog pregleda djece u dobi od četiri godine te obogatiti odgojno-obrazovni rad poticajima baziranim na Lea simbolima kojima se testira vidna oštrina kod djece. Korištenjem Lea simbola u svakodnevnoj igri u obliku memory kartica, bojalica, binga i slično djeca će se upoznati sa simbolima koji se koriste tijekom oftalmološkog pregleda djece što će samoj djeci, njihovim roditeljima ali i oftalmolozima olakšati provođenje prvih pregleda vida. Ambliopija (slabovidnost, „lijeno oko“), odnosno smanjenje ili gubitak dijela vidnih funkcija – vidne oštrine, percepcije kretanja, osjećaja dubine prostora, razlikovanja kontrasta, a bez prisutne vidljive bolesti oka, najčešći je poremećaj u razvoju vida. Najčešće zahvaća jedno oko i mala djeca se u pravilu ne žale na smetnje vida. Dijete s ambliopijom se spotiče pri prelasku preko prepreka te mu češće prijete opasnost od ozljeđivanja, teško uspijeva uhvatiti bačenu loptu ili je pogoditi reketom, a u školskoj dobi je otežano čitanje. Ambliopija posljedično mijenja samosvijest osobe, utječe na ponašanje djeteta te su emocionalna osjetljivost, anksioznost i depresija češći kod osoba s ambliopijom u odnosu na pojedince zdrava vida. Dugotrajna posljedica neliječene ambliopije je povećan rizik razvoja sljepoće. Ukoliko se pravovremeno detektira, izlječenje ambliopije do sedme godine života, kada završava razvoj centra za vid, moguće je u više od 90 % slučajeva te se stoga prema Nacionalnom programu ranog otkrivanja slabovidnosti naglašava važnost oftalmološkog pregleda vida s navršene četiri godine za svu djecu. U Hrvatskoj se prvi pregled vida djece najčešće provodi tek u sklopu sistematskog pregleda pri upisu u osnovnu školu, kada liječenje ambliopije više nije toliko uspješno te ćemo nastojati motivirati roditelje putem edukativnih tekstova na raniju potrebu oftalmološkog pregleda djece.

Osim obogaćivanja okruženja poticajima baziranim na Lea simbolima, ove pedagoške godine intencija je simboliziranjem okoline stvarati okruženje za upotrebu potpomognute komunikacije kao podrške razvoju sve djece s ciljem potkrepljivanja razumijevanja, bržeg učenja, smanjivanja frustracije, olakšavanja tranzicija, jačanja socijalnih interakcija,... te u odgojno-obrazovnom i edukacijsko-rehabilitacijskom radu sa djecom koja se radi složenih komunikacijskih potreba ne služe primarno govornim jezikom, imaju teškoće jezičnoga razumijevanja uslijed različitih teškoća, poremećaja ili oštećenja kao što su djeca s motoričkim teškoćama, intelektualnim teškoćama, poremećajem iz spektra autizma, oštećenjem vida, oštećenjem sluha, djeca s neurorazvojnim rizikom,...

OPĆI CILJ: Inkluzija kao trajan proces prepoznavanja i odgovaranja na različite potrebe djece				
SPECIFIČNI CILJ	AKTIVNOSTI	NOSITELJI	VRIJEME REALIZACIJE	INDIKATORI
Utvrđivanje specifičnih potreba novouključene djece s odstupanjima/ teškoćama u razvoju i/ili specifičnim zdravstvenim potrebama	Upoznavanje roditelja djece s procesom i ciljem opservacije (utvrđivanje specifičnih potreba djeteta)	Stručni suradnik edukacijski rehabilitator	Pri uključivanju novog djeteta	Broj individualnih razgovora s roditeljima
	Upoznavanje odgojitelja s započetim procesom utvrđivanja specifičnih potreba djeteta	Stručni suradnik edukacijski rehabilitator	Pri uključivanju novog djeteta	Broj individualnih razgovora s odgojiteljima
	Izrada programa opservacije za pojedino novouključeno dijete na opservacijski period	Stručni suradnik edukacijski rehabilitator	Pri uključivanju novog djeteta	Broj izrađenih programa opservacije
	Interdisciplinarno provođenje opservacije: a) procjena psihofizičkog statusa pojedinog djeteta b) procjena potrebe za osiguravanje specifičnih uvjeta (individualizirano vrijeme boravka, prilagodba materijalnog konteksta, podrška pomoćnika,...) c) procjena potrebe upućivanja na dijagnostičku obradu te (re)habilitaciju u vanjske ustanove d) procjena potrebe provođenja individualiziranih programa poticanja tijekom boravka u vrtiću	Odgojitelji i stručni tim	Tijekom opservacijskog perioda za pojedino novouključeno dijete	Provedene interdisciplinarne procjene razvoja
	Donošenje interdisciplinarnog zaključka opservacije za	Stručni tim	Po provedenoj opservaciji	Doneseni zaključci

	pojedino dijete			opservacije
	Upoznavanje roditelja djece s zaključkom opservacije te potrebnim daljnjim edukacijsko-rehabilitacijskim postupcima	Stručni suradnik edukacijski rehabilitator	Po donesenom zaključku opservacije	Broj individualnih razgovora s roditeljima
	Upoznavanje odgojitelja djece s zaključkom opservacije te potrebnim daljnjim edukacijsko-rehabilitacijskim postupcima	Stručni suradnik edukacijski rehabilitator	Po donesenom zaključku opservacije	Broj individualnih razgovora s odgojiteljima
Provođenje edukacijsko-rehabilitacijskih programa i individualiziranih odgojno-obrazovnih programa poticanja djece s teškoćama u razvoju	Izrada i provođenje individualnih i/ili grupnih edukacijsko-rehabilitacijskih postupaka i programa poticanja za pojedino dijete s teškoćama u razvoju (bazična perceptivno-motorička stimulacija, poticanje perceptivno-motoričkog razvoja, poticanje senzorne integracije, rehabilitacija putem pokreta, primijenjena analiza ponašanja, strukturirani programi s vizualnom podrškom, poticanje razvoja kognitivnih, praktičnih i socijalnih kompetencija,...)	Stručni suradnik edukacijsko-rehabilitacijskog profila	Prema potrebama pojedinog djeteta tijekom pedagoške godine	Broj provedenih edukacijsko-rehabilitacijskih programa poticanja
	Izrada i provođenje individualiziranih odgojno-obrazovnih programa poticanja/ osobnih kurikuluma	Odgojitelji i stručni suradnik edukacijski rehabilitator	Tijekom pedagoške godine	Broj provedenih individualiziranih programa poticanja
	Supervizija dokumentiranja i vođenja individualnih razvojnih mapa za pojedino dijete s teškoćama u razvoju	Stručni suradnik edukacijski rehabilitator	Tijekom godine	Broj prikladno vođenih individualnih razvojnih mapa djece
cjelokupnog razvoja sve djece i detekcija djece s odstupanjima u	Provođenje trijažnog postupka u svrhe uočavanja djece s odstupanjima u razvoju	Stručni suradnici i odgojitelji	Rujan i listopad 2019. godine	Broj djece s odstupanjima u razvoju detektiranih trijažnim postupkom

	Provođenje opservacije i utvrđivanja psihofizičkog statusa djece detektirane trijažnim postupkom	Stručni suradnici	Po provedenom trijažnom postupku	Broj provedenih opservacija djece detektiranih trijažnim postupkom
	Provođenje probira djece u dobi do tri godine u svrhu uočavanja atipičnosti u razvoju i ponašanju djece koje mogu upućivati na poremećaj iz spektra autizma ili poremećaj socijalne komunikacije	Stručni suradnik edukacijski rehabilitator i roditelji djece	Travanj 2020. godine	Broj djece s detektiranih navedenim probirom
	Provođenje opservacije i utvrđivanja psihofizičkog statusa djece detektirane navedenim probirom	Stručni suradnici	Travanj i svibanj 2020. godine	Broj opservacija djece s detektiranih navedenim probirom
	Tromjesečno praćenje usvojenosti razvojnih zadaća kod sve djece te planiranje i provođenje individualnih programa poticanja deficitarnih područja razvoja	Odgovitelji i stručni suradnici	Tijekom pedagoške godine	Broj djece za koju su provedeni individualni programi poticanja deficitarnih područja razvoja
	Provođenje daljnjih koraka po provedenim opservacijama djece detektirane trijažnim postupkom, postupkom probira te tromjesečnim praćenjem (savjetovanje roditelja, upućivanje na dijagnostičku obradu u vanjske ustanove, stručna podrška odgojiteljima u planiranju i provođenju odgojno-obrazovnog rada, uključivanje djece u edukacijsko-rehabilitacijske postupke)	Stručni suradnici	Tijekom pedagoške godine	Broj djece s uočenim odstupanjima za koju je bilo potrebno provoditi daljnje navedene korake
Stvaranje inkluzivnog okruženja	Provođenje sociometrijskih upitnika za djecu u odgojnim skupinama u kojima su uključena djeca s težim i višestrukim teškoćama	Stručni suradnik edukacijski rehabilitator	Prosinac 2019. godine	Obrađeni sociometrijski upitnici te doneseni zaključci sociometrije

	Provođenje dodatnih odgojno-obrazovnih aktivnosti za djecu usmjerenih na promicanje inkluzije, poticanje harmoničnih odnosa s vršnjacima, poticanje prirodnog kruga podrške te poticanja osobnog i socijalnog razvoja djeteta s teškoćama u razvoju u grupi vršnjaka	Stručni suradnik edukacijski rehabilitator i odgojitelji	Po zaključku sociometrije, tijekom pedagoške godine	Broj provedenih dodatnih odgojno-obrazovnih aktivnosti za djecu
	Provođenje kontrolnih sociometrijskih upitnika po provedenim dodatnim aktivnostima za djecu	Stručni suradnik edukacijski rehabilitator	Po provedenim dodatnim aktivnostima za djecu	Obrađeni kontrolni sociometrijski upitnici te doneseni zaključci kontrolne sociometrije
	Podizanje svijesti o važnosti oftalmološkog pregleda djece u dobi od četiri godine	Stručni suradnik edukacijski rehabilitator i odgojitelji	Rujan i listopad 2019. godine	Provedene aktivnosti za djecu odgojnih skupina u dobi od četiri godine
	Obilježavanje Međunarodnog dana sluha	Stručni suradnici edukacijski rehabilitator i logoped te odgojitelji	Ožujak 2020.	Provedene aktivnosti za djecu odgojnih skupina u koje su uključena djeca s oštećenjem sluha
	Obilježavanje Svjetskog dana svjesnosti o autizmu	Stručni suradnik edukacijski rehabilitator i odgojitelji	Travanj 2020.	Uključenost u dodatne aktivnosti
	Izrada edukativnih pisanih materijala za roditelje djece	Stručni suradnik edukacijski rehabilitator	Tijekom pedagoške godine	Broj izrađenih pisanih materijala za roditelje djece
kompetencija odgojitelja za inkluzivni odgojno-obrazovni	Održavanje internog stručnog aktiva za odgojitelje na temu provedbe opservacijskih i individualiziranih odgojno-obrazovnih programa poticanja	Stručni suradnik edukacijski rehabilitator i odgojitelji	Kroz 4 susreta tijekom pedagoške godine	Broj provedenih susreta, broj uključenih odgojitelja, rezultati evaluacije aktiva
	Podrška odgojiteljima u	Stručni suradnici	Tijekom	Održane

stvaranju okruženja za upotrebu potpomognute komunikacije kao podrške razvoju sve djece		pedagoške godine	radionice i konzultacije s odgojiteljima
Održavanje individualnih razgovora s odgojiteljima s ciljem stručne podrške u praćenju razvoja djece, izradi razvojnih profila djece, osmišljavanju ciljeva programa poticanja, osmišljavanju i provođenju individualiziranih aktivnosti	Stručni suradnik edukacijski rehabilitator, a po potrebi i ostali članovi stručnog tima	Prema potrebi odgojitelja i procjeni članova stručnog tima	Broj održanih individualnih razgovora s odgojiteljima
Praćenje provođenja odgojno-obrazovnog rada s djecom s odstupanjima/teškoćama u razvoju i/ili zdravstvenim specifičnostima	Stručni suradnik edukacijski rehabilitator, a po potrebi i ostali članovi stručnog tima	Tijekom godine	Broj održanih supervizija u odgojnim skupinama
Podrška u osmišljavanju i provođenju roditeljskih sastanaka, radionica i individualnih razgovora s roditeljima djece s teškoćama u razvoju	Stručni suradnik edukacijski rehabilitator, a po potrebi i ostali članovi stručnog tima	Prema potrebi	Broj održanih roditeljskih sastanaka, radionica i individualnih razgovora s roditeljima

b. Poticanje jezično-govornog razvoja djece predškolske dobi

Individualizirani pristup u praćenju i poticanju tipičnog jezično – govornog razvoja sve djece, kao i u prevenciji, detekciji i uklanjanju jezično – govornih te komunikacijskih teškoća glavna je smjernica u osiguravanju optimalnih uvjeta za unapređivanje kompetencija na ovom području razvoja. Utvrđivanjem razvojnih potencijala svakog djeteta pruža se mogućnost pružanja primjerenih, individualno prilagođenih poticaja te jačanja potencijalno deficitarnih područja razvoja. Smjernice su to za timski pristup, tj. suradnju s odgojiteljima i roditeljima, sa zajedničkim ciljem unaprjeđivanja jezično – govornih te komunikacijskih vještina svakog djeteta.

Praćenje dinamike jezično – govornog razvoja svakog djeteta temelj je za definiranje ciljeva odgojno – obrazovnog rada, s ishodištem u djetetovim potencijalima, a u svrhu jačanja uočenih slabih strana. Praćenjem su temeljem lista procjene koje odgojitelji popunjavaju na tromjesečnoj razini obuhvaćena sva djeca polaznici primarnog programa. Pružanje podrške odgojiteljima u timskom planiranju prilikom definiranja ciljeva za rad te pripreme poticaja i aktivnosti, planiranje opservacije djeteta, procjene jezično – govornog razvoja, primjene logopedskih mjernih instrumenata, kao i suradnje s roditeljima važna je zadaća u neposrednom radu svih odgojnih skupina.

Obzirom na kritičnost perioda, kao i na uočen porast djece koja kasne u ranom jezično – govornom razvoju, s naglaskom na kašnjenje u ekspresivnom govoru, kod jasličkih odgojnih skupina navedeno će praćenje biti provedeno detaljnije, također na tromjesečnoj razini, a sa svrhom što preciznijeg utvrđivanja djetetovih potencijala, kao i razvojnih specifičnosti. Ovim dodatnim praćenjem ranog jezično – govornog razvoja biti će obuhvaćena djeca odgojnih skupina: Zečići, Prstići, Kruškice, Mašnice, Zvezdice, Koale, Žabice i Brodići.

Sa svrhom osiguravanja optimalnih uvjeta za stjecanje navika, kompetencija i spoznaja te poticanja jezično – govornih i komunikacijskih vještina koje će djetetu pomoći u prilagodbi na nove uvjete života, rasta i razvoja u školskom okruženju te prilagodbi na nove oblike učenja, dodatno praćenje razvoja te zajedničko planiranje biti će usmjereno na starije vrtićke skupine koje polaze djeca školski obveznici. Praćenje će se provoditi putem lista procjene, također na tromjesečnoj razini, a timskim planiranjem definirat će se ciljevi za rad te poticaji i aktivnosti. Navedenim praćenjem biti će obuhvaćena djeca odgojnih skupina: Sovice, Krijesnice, Trešnjice, Pingvini, Kapljice, Mačkice i Žirafice. Nadalje, suradnja s odgojiteljima navedenih odgojnih skupina odnosit će se i na osnaživanje kompetencija u svrhu što kvalitetnije suradnje s roditeljima djece školskih obveznika, uoči održavanja individualnih razgovora s roditeljima te roditeljskih sastanaka.

Osim timskog planiranja, suradnja s odgojiteljima odvijat će se i kroz individualne oblike pružanja podrške u neposrednom radu, kao i planiranja suradnje s roditeljima sa svrhom ostvarivanja jezično – govornih i komunikacijskih potencijala djeteta.

OPĆI CILJ: PRAĆENJE I POTICANJE JEZIČNO-GOVORNOG RAZVOJA DJECE PREDŠKOLSKE DOBI					
JEZIČNO – GOVORNI RAZVOJ DJECE U DRUGOJ I TREĆOJ GODINI ŽIVOTA	SPECIFIČNI CILJEVI	AKTIVNOSTI	NOSITELJI	VRIJEME REALIZACIJE	INDIKATORI
	1. trijažna procjena jezično – govornog razvoja sve djece odgojnih skupina Zečići, Prstići, Kruškice, Mašnice, Zvezdice, Koale, Žabice i Brodići.	1. procjenjivanje ovladanosti razvojnim zadacima za pojedinu dob temeljem lista procjene	Odgojitelji skupina, logoped	Listopad 2019., siječanj i travanj 2020. te prema potrebi tijekom godine	Ispunjene liste procjene za svaku odgojnu skupinu, za svako dijete
	2. određivanje broja djece s odstupanjima/ kašnjenjem u jez.- govornom razvoju u drugoj i trećoj godini života	1. analiziranje liste procjene			
2. subjektivna procjena odgojitelja					
		3. opservacije u odgojnoj skupini			

3. procjena jezično – govornog razvoja kod djece izdvojene listama procjene	1. procjenjivanje jezično – govornog razvoja	Logoped	Tijekom godine, prema potrebi	Broj djece kod koje je napravljena procjena
4. određivanje vrste odstupanja u jezično – govornom razvoju	1. primjena logopedskog dijagnostičkog materijala	Logoped	Tijekom godine, prema potrebi	Broj testirane djece
5. opservacija djece upisane u primarni program kao djeca s teškoćama u razvoju na opservacijski period	1. boravak u odgojnim skupinama	Logoped	Po upisu djeteta s teškoćama u razvoju u vrtić	Djeca s teškoćama u razvoju upisana u vrtić
	2. procjena jezično-gov. statusa			
	3. primjena logopedskog dijagnostičkog materijala			
6. procjena metoda poticanja urednog jezično – govornog razvoja kod sve djece u odgojnoj skupini te procjena materijalnog okruženja odgojne skupine iz aspekta poticanja urednog jezično – govornog razvoja	1. rad u odgojnim skupinama Zečići, Prstići, Kruškice, Mašnice, Zvezdice, Koale, Žabice i Brodići.	Logoped	Tijekom godine	Broj boravaka u pojedinoj odgojnoj skupini
7. uključivanje djeteta u individualni rad	1. neposredni individualni rad s djetetom	Logoped	Tijekom godine	Broj djece uključene u individualni rad
8. nadopunjavanje registra djece koja do treće godine	1. podjela prema kategorijama dobi i području u kojem se	Logoped	Tijekom godine	Nadopunjen registar djece

	života pokazuju znakove odstupanja/ kašnjenja u jez.-govornom razvoju	odstupanje odražava			
	9. suradnja s odgojiteljima na temu poticanja ranog jez.-govornog razvoja djece	1. individualne konzultacije za svako dijete	Logoped	Redovito, tijekom godine	Provedene individualne konzultacije, provedeno timsko planiranje
		2. timsko planiranje, definiranje ciljeva za rad te priprema poticaja i aktivnosti			
10. suradnja s roditeljima	1. roditeljski sastanci	Logoped	Tijekom godine, prema potrebi	Broj obavljenih roditeljskih sastanaka, broj individualnih razgovora te broj djece upućene na obradu drugih stručnjaka	
	2. individualni razgovori s roditeljima				
	3. upućivanje na dodatnu obradu drugih stručnjaka				
JEZIČNO – GOVORNI RAZVOJ DJECE U ČETVRTOJ, PETOJ I ŠESTOJ GODINI ŽIVOTA	1. određivanje broja djece s odstupanjima u jezično-govornom razvoju u četvrtoj, petoj, šestoj i sedmoj godini života	1. trijažne liste za svaku odgojnu skupinu	Logoped	Rujan i listopad 2019. te prema potrebi tijekom godine	Broj djece s jezično-govornim odstupanjima te broj djece uključene u logopedski tretman
		2. liste procjene za svako dijete			
		3. procjena jezično-govornog razvoja djece izdvojene trijažnim listama i listama procjene			
		4. procjena jezično – govornog razvoja djece koja su do treće godine života pokazivala znakove odstupanja u jez.-govornom razvoju			

		(uvidom u registar)			
		5. procjena jezično – govornog razvoja djece izdvojene opservacijama u odgojnim skupinama			
	2. razvrstavanje djece u četvrtoj, petoj i šestoj godini života s obzirom na vrstu odstupanja u jezično-govornom razvoju	1. primjena logopedskog dijagnostičkog materijala	Logoped	Tijekom godine	Broj djece s odstupanjima u jezično-govornom razvoju
	3. opservacija djece upisane u primarni program kao djeca s teškoćama u razvoju na opservacijski period	1. boravak u odgojnim skupinama, procjena poticajnog materijalnog okruženja te primjene adekvatnih metoda i tehnika u neposrednom ped. radu 2. procjena jezično-gov. statusa 3. primjena logopedskog dijagnostičkog materijala	Logoped	Po upisu djeteta s teškoćom u razvoju u vrtić	Djeca s teškoćama u razvoju upisana u vrtić
4. individualni neposredni logopedski rad s djecom	1. rad s djecom u prostoru kabineta u objektima Radost 1, Radost 2 i Desinec, jednom ili dva puta tjedno	Logoped	Tijekom godine	Broj djece uključene u individualni logopedski rad	

	5. suradnja s odgojiteljima na temu poticanja jez.-govornog razvoja djece	1. individualne konzultacije za svako dijete uključeno u individualni logopedski rad sa ciljem planiranja neposrednog rada odgojitelja sa skupinom djece	Logoped	Redovito, tijekom godine	Provedene individualne konzultacije, upoznatost s metodama rada u skupini, izrađena didaktička sredstva, provedeno timsko planiranje
		2. timsko planiranje, definiranje ciljeva za rad te priprema poticaja i aktivnosti			
	6. suradnja s roditeljima	1. roditeljski sastanci	Logoped	Tijekom godine	Broj obavljenih roditeljskih sastanaka, broj individualnih razgovora, broj djece upućene na obradu drugih stručnjaka
		2. individualni razgovori s roditeljima			
		3. upućivanje na dodatnu obradu drugih stručnjaka			
JEZIČNO – GOVORNI RAZVOJ DJECE U GODINI PRED POLAZAK U OSNOVNU ŠKOLU	1. određivanje broja djece s odstupanjima u jezično-govornom razvoju u godini pred polazak u osnovnu školu (odgojne skupine: Sovice, Krijesnice, Trešnjice, Pingvini, Kapljice, Mačkice i Žirafice)	1. trijažne liste za svaku odgojnu skupinu	Logoped	Listopad 2019., siječanj i travanj 2020. te prema potrebi tijekom godine	Broj djece s jezično-govornim odstupanjima te broj djece uključene u logopedski tretman
	2. liste procjene za svako dijete				
	3. procjena jezično-govornog razvoja djece izdvojene trijažnim listama i listama procjene				
	4. procjena jezično – govornog razvoja djece koja su ranijih pedagoških godina pokazivala znakove odstupanja u jez.-				

	govornom razvoju			
	5. procjena jezično – govornog razvoja djece izdvojene opservacijama u odgojnim skupinama			
2. razvrstavanje djece u godini pred polazak u školu s obzirom na vrstu odstupanja u jezično-govornom razvoju	1. primjena logopedskog dijagnostičkog materijala	Logoped	Tijekom godine	Broj djece s odstupanjima u jezično-govornom razvoju
3. opservacija djece upisane u primarni program kao djeca s teškoćama u razvoju na opservacijski period	1. boravak u odgojnim skupinama, procjena poticajnog materijalnog okruženja te primjene adekvatnih metoda i tehnika u neposrednom ped. radu	Logoped	Po upisu djeteta s teškoćom u razvoju u vrtić	Djeca s teškoćama u razvoju upisana u vrtić
	2. procjena jezično-gov. statusa			
	3. primjena logopedskog dijagnostičkog materijala			
4. individualni neposredni logopedski rad s djecom	1. rad s djecom u prostoru kabineta u objektima Radost 1, Radost 2 i Desinec, jednom ili dva puta tjedno	Logoped	Tijekom godine	Broj djece uključene u individualni logopedski rad
5. suradnja s odgojiteljima na temu poticanja jez.-govornog razvoja	1. individualne konzultacije za svako dijete uključeno u individualni logopedski rad sa	Logoped	Redovito, tijekom godine	Provedene individualne konzultacije, upoznatost s metodama rada

	djece	ciljem planiranja neposrednog rada odgojitelja sa skupinom djece			u skupini, izrađena didaktička sredstva, provedeno timsko planiranje
		2. timsko planiranje, definiranje ciljeva za rad te priprema poticaja i aktivnosti			
	6. suradnja s roditeljima	1. roditeljski sastanci	Logoped	Tijekom godine	Broj obavljenih roditeljskih sastanaka, broj individualnih razgovora, broj djece upućene na obradu drugih stručnjaka
		2. individualni razgovori s roditeljima			
		3. upućivanje na dodatnu obradu drugih stručnjaka			

c. Socio – emocionalni razvoj djece rane i predškolske dobi

U okviru socio-emocionalnog razvoja djeteta postupno razvija odnose prema sebi i ljudima iz svoje okoline. Izražavanje emocija pomaže djetetu signalizirati okolini svoje potrebe i stupiti u sve složeniji odnos s okolinom. Postupno djeteta uči ne samo izražavati emocije nego i razumjeti emocije ljudi koji ga okružuju. Svakodnevni problemi postavljaju zahtjeve koje je moguće uspješno riješiti različitim sposobnostima, vještinama i znanjima kao što su sposobnosti regulacije i kontrole emocija, ophođenja s drugim ljudima i prihvaćanja onoga što drugi čine. Obrasci izražavanja emocija pod snažnim su utjecajem dobi djeteta i stupnja njegova razvoja. Pokazatelji dobrog emocionalnog stanja djeteta su dječja sposobnost kontroliranja širokog dijapazona emocionalnih doživljaja i prikladnih reakcija u emocionalnim situacijama (Brajša- Žganec, 2003). Emocionalna inteligencija može se poticati već u predškolskoj dobi, a njezini pozitivni učinci vidljivi su u različitim aspektima života i obrazovanja. Kako pokazuju istraživanja, emocionalna inteligencija pomaže oblikovati prilagođeno socijalno funkcioniranje, doprinosi rješavanju problematičnog ponašanja i emocionalnih teškoća kod djece kao i boljoj društvenoj prilagodbi. Poticanje emocionalne inteligencije doprinosi uspješnosti u prepoznavanju i imenovanju vlastitih emocija, kao i njihovom prenošenju drugima. Razvijaju se empatija, komunikativnost, timski rad i dobri odnosi u obitelji i šire, proširuje se rječnik, djeca su sklonija kritičkom mišljenju.

Kako je vrtičko okruženje direktno odgovorno za poticanje cjelokupnog razvoja, a samim tim i područja socio-emocionalnog razvoja djece te zadovoljavanje njihovih potreba, praćenje dječjeg razvoja je iznimno korisno kao pomoć odgojiteljima u planiranju aktivnosti i prostorno – materijalnog okruženja. Poticajno prostorno materijalno okruženje izravno se povezuje s razvojem djetetove socijalne kompetencije ističući značajke prostora koji potiče raznovrsne oblike komunikacije i interakcije te različite oblike socijalnog grupiranja djece. Okruženje sa svojom organizacijom i mogućnošću kontinuirane reorganizacije potrebno je usklađivati sa aktualnim potrebama i sklonostima djece te razvojem njihove aktivnosti. Prostor je potrebno fleksibilno strukturirati na način da potiče

individualne i zajedničke aktivnosti, odnosno njeguje socijalnu komunikaciju, ali istodobno, potrebno je osigurati prostor za povlačenje i osamu koji poštuje djetetovu privatnost.

Praćenje cjelokupnog razvoja djeteta pa tako i područja socio-emocionalnog razvoja pratit će se tijekom godine (rujan, prosinac, ožujak) putem lista procjene temeljem kojih odgojitelji planiraju aktivnosti i poticajno materijalno okruženje za buduće razdoblje, u kojem će poticati posebno one aspekte razvoja pojedinog djeteta u kojima mu je potreban dodatni poticaj. Osim na razini odgojne skupine, liste procjene podloga su i za timsko oblikovanje odgojno-obrazovnog procesa na razini kvarta. Također, početkom pedagoške godine odgojitelji ispunjavaju trijažne liste temeljem kojih će biti izdvojena djeca s eventualnim odstupanjima koja će se nadalje pratiti opservacijama u skupini te primjenom psihologijskih mjernih instrumenata kao što je projektni upitnik za ispitivanje emocionalne stabilnosti djece u predškolskoj dobi (IPUES) i ljestvica simptoma traume kod mlađe djece (TSCYC) u slučaju prolaznih posebnih potreba zbog traumatizirajućeg događaja u djetetovom životu. Timskom procjenom utvrdit će se aktualne potrebe djece te osmisliti adekvatni poticaji na razini odgojne skupine kao i na razini kvarta kao važan temelj za pravilan socio-emocionalni razvoj djeteta.

Rad s odgojiteljima pratit će navedene zadaće kroz timsko oblikovanje odgojno-obrazovnog procesa (kurikulum kvarta) i individualne konzultacije s naglaskom osnaživanja kompetencija odgojitelja u području socio-emocionalnog razvoja.

Rad s roditeljima također će pratiti navedene zadaće kroz individualne konzultacije s ciljem osnaživanja roditeljskih kompetencija i usklađivanja odgojnih postupaka u obiteljskom i izvanobiteljskom okruženju.

OPĆI CILJ: Praćenje i poticanje socio-emocionalnog razvoja djece rane i predškolske dobi				
SPECIFIČNI CILJ	AKTIVNOSTI	NOSITELJI	VRIJEME REALIZACIJE	INDIKATORI
Praćenje cjelokupnog razvoja te utvrđivanje broja djece s odstupanjima	Liste procjene	Odgojitelji odgojnih skupina, psiholog	Rujan, prosinac, ožujak	Broj djece s odstupanjima
	Trijažne liste	Odgojitelji odgojnih skupina, psiholog	Rujan, lisopad	Broj djece s odstupanjima
	Opservacija djece u odgojnim skupinama	Psiholog	Tijekom godine	Broj opservacija u odgojnim skupinama
Procjena socio-emocionalnog razvoja kod izdvojene djece	Opservacija djece izdvojene trijažnim listama i listama procjene	psiholog	Tijekom godine	Broj opservirane djece
	Primjena psihologijskih mjernih instrumenata (IPUES, TSCYC)	Psiholog	Tijekom godine	Broj testirane djece
Poticanje socio-	Osmišljavanje i	Odgojitelji	Tijekom godine	Osmišljeni

emocionalnog razvoja	provođenje adekvatnih poticaja i vrednovanje postupaka	psiholog te ostali članovi stručnog tima		poticaji
	Boravak u odgojnim skupinama i kreiranje poticajnog materijalnog konteksta	Odgojitelji, pedagog, psiholog	Tijekom godine	Broj boravaka u skupinama
Procjena razvoja djece upisane kao djeca s teškoćama u razvoju na opservacijski period	Opservacija djece u odgojnoj skupini	Psiholog	Tijekom opservacijskog perioda	Broj opservacija pojedine djece
	Primjena psihologijskih mjernih instrumenata (RTČ, CPM, ADHDT)	Psiholog	Tijekom opservacijskog perioda	Broj testirane djece
Osnaživanje kompetencija odgojitelja u području socio-emocionalnog razvoja	Individualne konzultacije za pojedino dijete - podrška u praćenju razvoja djece, osmišljavanju poticaja, podrška u suradnji s roditeljima djece, preporuka stručne literature	Psiholog te ostali članovi stručnog tima	Tijekom godine	Broj održanih konzultacija
	Timski radni dogovori na razini kvarta	Psiholog te ostali članovi stručnog tima	Tijekom godine	Održani radni dogovori
	Praćenje provođenja odgojno-obrazovnog rada s djecom s odstupanjima	Psiholog te ostali članovi stručnog tima	Tijekom godine	Broj provedenih praćenja
	Podrška u osmišljavanju i provođenju roditeljskih sastanaka i individualnih razgovora	Psiholog te ostali članovi stručnog tima	Tijekom godine	Broj održanih konzultacija
Osnaživanje roditeljskih	Individualni razgovori	Psiholog	Tijekom godine	Broj razgovora

kompetencija	Roditeljski sastanci	Psiholog	Tijekom godine	Broj sastanaka
--------------	----------------------	----------	----------------	----------------

d. Prepoznavanje potencijalno darovite djece i poticanje njihovog razvoja

Darovitim djetetom predškolske dobi smatramo ono koje, u aktivnostima kojima se bavi, dosljedno postiže značajno bolja (iznad prosječna) postignuća od svojih vršnjaka. Darovito dijete se mnogim stvarima počinje baviti prije svojih vršnjaka, čini ih uspješnije od njih, a često iskazuje i neke specifične interese (zahvaljujući kojima ovladava i većom količinom znanja i vještina) te iznimnu kreativnost. Osnovu tih iznimnih postignuća čini specifičan način intelektualnog funkcioniranja djeteta. Darovito je dijete s IQ 130 i iznad (Cvetković-Lay, Sekulić-Majurec, 1998).

Darovita djeca zahtijevaju dodatnu pažnju roditelja, odgojitelja i stručnjaka koji će djetetovu darovitost usmjeriti i razvijati u onom smjeru u kojem idu i djetetovi interesi i želje. Rano otkrivanje i poticanje sposobnosti darovite djece ima i preventivni značaj jer su istraživanja pokazala da se neprimjeren odgoj i obrazovanje djece s izrazito visokim sposobnostima kasnije može rezultirati raznim oblicima njihova neprihvatljiva, pa čak i asocijalnog ponašanja (Saunders & Espeland, 1991., prema Lay, 2002.). Identifikacija darovite djece usmjerena je ka pravilnom uočavanju i utvrđivanju mogućnosti djeteta kako bi se primjerenom zadovoljilo njegove posebne odgojno-obrazovne potrebe kroz posebno planirane odgojno-obrazovne postupke. Zapažanje karakterističnih oblika ponašanja početak je složenog procesa identifikacije te se koristi višestruki pristup identifikaciji darovitih prikupljanjem informacija o djetetu iz što više izvora. Također se koristi i prožimanje identifikacijskih postupaka s različitim edukativnim postupcima (diferenciranje programa, obogaćivanje, izlaganje djeteta posebno osmišljenim aktivnostima i nedidaktičkim oblicima rada kao što je projekt) pa time smanjujemo moguće pogreške pri prvom uočavanju i povećavamo šanse za naknadno uočavanje i prepoznavanje djece koja su u početnim postupcima ostala prikrivena, a fleksibilnost, kreativnost i razvojnost predškolskih programa omogućuje primjenu suvremenih spoznaja i iskustava u radu sa svom djecom pa tako i u području rada s darovitimima te će se pristup temeljiti na poticanju razvoja sposobnosti, interesa i kreativnosti u široko postavljenim i obogaćenim programima unutar redovne skupine. Osmišljavajući poticajno materijalno okruženje, odgojitelji će obogaćivati i diferencirati program poticajima i aktivnostima koje potiču aktivno učenje, više razine misaonih procesa i kreativno mišljenje kao npr. pokusi, edukativne igre na računalu, igre kreativnog rješavanja problema, projekti, mozgalice“, zagonetke, pitalice i razne logičko kombinatoričke igre.

OPĆI CILJ: Prepoznavanje potencijalno darovite djece i poticanje cjelovitog razvoja njihovih potencijala				
SPECIFIČNI CILJ	AKTIVNOSTI	NOSITELJI	VRIJEME REALIZACIJE	INDIKATORI
Omogućiti djetetu izražavanje i razvijanje njegovih istaknutih sposobnosti kroz proširivanje i	Obogaćivanje prostornog konteksta (igračaka i materijala) i programa unutar redovne odgojne skupine	odgojitelji pedagog psiholog	Kontinuirano tijekom godine	Broj posebno osmišljenih igara i aktivnosti koje potiču aktivno učenje i kreativno mišljenje
	Diferenciranje redovnog	odgojitelji	Kontinuirano	

produbljanje aktivnosti	programa kroz proširivanje i produbljanje sadržaja i bržeg tempa odvijanja aktivnosti za darovitu djecu	pedagog psiholog	tijekom godine	
	Projektno planiranje odgojno-obrazovnog rada unutar redovnog programa za svu djecu	odgojitelji pedagog psiholog	Tijekom godine	Broj projekata
Identifikacija potencijalno darovite djece (višestruki pristup i načelo „tekuće“ identifikacije, odnosno dijagnostike koja se prepliće s edukativnim postupcima)	Opservacija djeteta u skupini	Odgojitelji, Stručni tim	Tijekom godine	Broj opservirane djece
	Nominacija djece	odgojitelji	Tijekom godine	Broj nominirane djece
	Primjena kontrolnih lista	odgojitelji	Tijekom godine	Broj djece
	Procjene roditelja putem ček listi	psiholog	Tijekom godine	Broj roditelja
	Kvalitativna analiza uratka	odgojitelji, pedagog, psiholog	Tijekom godine	Broj analiziranih uradaka
	procjene vršnjaka	odgojitelji, pedagog, psiholog	Tijekom godine	Izvršena procjena
	samoprocjene darovitog djeteta	odgojitelji, pedagog, psiholog	Tijekom godine	Izvršena samoprocjena
	Psihološko testiranje	psiholog	Tijekom godine	Broj testirane djece
Poticati razvoj potencijala darovite djece	Provođenje individualiziranih odgojno-obrazovnih programa za potencijalno darovitu djecu:			
	<p>1. Inicijalna procjena: - izrada individualnih razvojnih profila - procjena potreba djeteta - izrada materijala za procjenu i provođenje individualizirane procjene</p> <p>2. Definiranje ciljeva IOOP-a za pojedino dijete</p>	Odgojitelji, psiholog	Rujan, listopad	Provedena inicijalna procjena
		Odgojitelji, psiholog, roditelji	Studenj, prosinač	Definirani ciljevi

	3. Provođenje individualiziranih odgojno-obrazovnih aktivnosti usmjerenih na ostvarivanje ciljeva IOOP-a	Odgojitelji, psiholog, roditelji	Tijekom godine	Provedene aktivnosti
	4. Praćenje napretka u razvoju djeteta kroz individualizirane lista procjene	Odgojitelji, psiholog, roditelji	Ožujak	Provedeno praćenje
	5. Evaluacija IOOP-a	Odgojitelji, psiholog, roditelji	Svibanj	Evaluiran IOOP
	6. Vođenje individualne razvojne mape	odgojitelji	Tijekom godine	Individualne razvojne mape
	Uključivanje potencijalno darovite djece u kraći program za darovitu djecu	psiholog, odgojiteljice voditeljice kraćeg programa	listopad svibanj	Broj uključene djece
	Praćenje i unapređivanje programa	odgojiteljice voditeljice kraćeg programa, stručni tim	Siječanj lipanj	Rezultati upitnika za djecu, roditelje i odgojitelje
Osnaživanje kompetencija odgojitelja u radu s potencijalno darovitom djecom	Individualne konzultacije s odgojiteljima u redovnom programu za pojedino dijete	Psiholog	Tijekom godine	Broj održanih konzultacija
	Radionice s odgojiteljima	Psiholog	Listopad, studeni, ožujak, svibanj	Broj održanih radionica i prisutnih odgojitelja
	Individualne konzultacije s odgojiteljicama voditeljicama kraćeg programa	Psiholog	Tijekom godine	Broj održanih konzultacija
Informiranje roditelja i šire javnosti o pristupu poticanja potencijalne darovitosti djeteta predškolske	Roditeljski sastanak sa roditeljima djece uključene u igraonicu potencijalno darovite djece	psiholog, odgojiteljice voditeljice kraćeg programa	Studeni, svibanj	Broj prisutnih roditelja
	Informiranje putem kutića za roditelje	psiholog, odgojiteljice voditeljice kraćeg	Tijekom godine	

do		programa		
	Izrada letaka o darovitosti	psiholog, odgojiteljice voditeljice kraćeg programa	Tijekom godine	Broj izrađenih letaka

5. OBOGAĆIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNOG RADA

Organizacija priredbi, prigodnih događaja, organiziranje predstava te odlazaka u muzeje i izlete sastavni su dio obogaćivanja programa koji se kontinuirano provode u našoj ustanovi. Cilj je unapređivanje kvalitete odgojno-obrazovnog rada stvarajući poticajne situacije kroz koje djeca stječu nova iskustva i spoznaje. Odgojne skupine će tijekom pedagoške godine u skladu s dobi, sposobnostima i mogućnosti djece, interesu djece planirati i realizirati odlaske u knjižnicu, muzej, posjetu nekoj ustanovi ili poduzeću u užoj i široj okolini te obilježiti značajne datume koji su vezani uz područje koje istražuju u skupini i/ili kvartu.

AKTIVNOSTI	NOSIOCI AKTIVNOSTI	VRIJEME REALIZACIJE
Hrvatski olimpijski dan	Krijesnice, Pčelice, Pingvini i Trešnjice	10. rujan, 2019.
Europski tjedan mobilnosti	Sovice	16.-22. rujna, 2019.
Dječji tjedan	Sve odgojne skupine, stručni tim	7.-13. listopad, 2019.
Dani zahvalnosti za plodove zemlje	Sve odgojne skupine, stručni tim	14.-18. listopad, 2018.
Rođendan vrtića	Sve odgojne skupine, stručni tim	3. studeni, 2019.
Dan grada Jastrebarskog	Sve odgojne skupine, stručni tim	13. studeni, 2019.
Sveti Nikola	Sve odgojne skupine, stručni tim, ekonom	6. prosinac, 2019.
Tjedan solidarnosti 8.-15.12.2019.	Sve odgojne skupine, stručni tim	Prosinač, 2019.
Vrijeme Adventa	Sve odgojne skupine, stručni tim	
Fašnik	Gradska povorka: Radost 1: Srčeka, Smokvice, Gljivice, Elmeri, Sovice Radost 2: Krijesnice/ Fireflies, Pčelice, Pingvini, Trešnjice, odgojna skupina predškole PO-G. Desinec: Kapljice i Leptirići PO-G. Svetojanska: Žirafice PO-Cvetković: Mačkice	Veljača, 2020.
	Sve odgojne skupine, stručni tim	25. veljače, 2020.
Uskrs	Sve odgojne skupine, stručni tim	12. travanj, 2020.
9. Dječja vatrogasna olimpijada u objektu Radost 2	Krijesnice/ Fireflies, Pčelice, Pingvini, Trešnjice	4. svibanj, 2020.
3. Dječja vatrogasna olimpijada u objektu u Gornjem Desincu	Pandice, Kapljice i Leptirići	4. svibanj, 2020.
Projektni dan	Sve odgojne skupine, stručni tim	22. travanj, 2020.
12. Dječja sportska olimpijada		

Završna svečanost	Odgojne skupine djece školskih obveznika u primarnom programu	Svibanj/lipanj, 2020.
	Odgojne skupine djece programa predškole	
	Polaznici kraćeg programa engleskog jezika (1., 2., 3. godine), vanjski suradnik	
Glazbeno-scenske priredbe: a. kazališne predstave b. kino predstave c. mađioničarske predstave d.	Vrtićke skupine, stručni tim	1x tromjesečno - za mlađe skupine predstave će se organizirati u Vrtiću
Posjete raznim ustanovama: a. gradska knjižnica b. gradski muzej c. gradsko poglavarstvo d. osnovna škola e. policijska postaja f. galerije g. i drugo prema planu rada odgojne skupine	Odgojne skupine prema procjeni odgojitelja, interesu djece koji proizlazi iz projekta odnosno kurikuluma odgojne skupine/kvarta	tijekom godine
Poludnevni i/ili cjelodnevni izleti prema planu rada odgojne skupine	Starije odgojne skupine, područna odjeljenja i program predškole	Minimalno 1x tijekom godine

SPORTSKO-REKREATIVNE AKTIVNOSTI

AKTIVNOST	ORGANIZATOR	NOSITELJI	VRIJEME REALIZACIJE
Zimovanje/Zimska igraonica	najpovoljniji ponuđač	odgojitelji skupina	Prosinac, 2019./siječanj, 2020.
Sportski sadržaji	prema ponudi	odgojitelji skupina	Prosinac, 2019./siječanj, 2020.
Ljetovanje	najpovoljniji ponuđač	odgojitelji skupina	Lipanj, 2020.

ZADAĆE NA NIVOU USTANOVE U KONTINUITETU:

5.1. Odgoj i obrazovanje za ljudska prava i demokratsko građanstvo

a. CAP program

I ove pedagoške godine će se provesti CAP program koji obuhvaća edukaciju svih djelatnika vrtića, roditelja djece školskih obveznika i djecu školske obveznike. Djelatnici i roditelji upoznaju se s problematikom zlostavljanja djece, filozofijom CAP programa te provedbom radionica za djecu. CAP radionice za djecu – školske obveznike, polaznike redovnog programa i programa predškole, održat će tri educirana tima CAP pomagača, koji će kroz radionice u dva dana po odgojnoj skupini djecu educirati o načinima prevencije nasilja usmjerenog prema njima ili njihovim vršnjacima od strane nepoznate odrasle osobe, nepoznatog vršnjaka i poznate odrasle osobe. Djeca se educiraju radionicama

primjerenima njihovoj dobi i aktivno sudjeluju u istima te na taj način promišljaju o svojoj ulozi u prevenciji nasilja.

OPĆI CILJ: Razvoj svjesnosti o nasilju i o prevenciji nasilja				
SPECIFIČNI CILJ	AKTIVNOSTI	NOSITELJI	VRIJEME REALIZACIJE	INDIKATORI
Formiranje timova, planiranje provedbe programa	Radni dogovor	CAP timovi psiholog	Prosinac	Održan radni dogovor
Osvještavanje odgojitelja o važnosti pripreme djece za radionice	- Radni dogovor - Pisani materijali	psiholog	Prosinac	Održan radni dogovor
Upoznavanje roditelja i novih djelatnika sa problemom zlostavljanja, prevencijom i provedbom radionica za djecu	Roditeljski sastanci Distribucija letaka	CAP timovi psiholog	siječanj	- Broj roditelja prisutnih na sastanku - Broj djelatnika prisutnih na sastanku - Evaluacija od strane roditelja i djelatnika
Osvještavanje djece o problemu zlostavljanja i razvoj vještina (samo)zaštite	Priprema djece za radionice – pripremne aktivnosti integrirane u program odgojne skupine	Odgojitelji skupina u kojima će se provoditi CAP program	siječanj - veljača	broj provedenih aktivnosti
	Radionice za djecu	CAP timovi	Veljača – ožujak	- broj djece prisutne na radionicama - Procjena odgojitelja odgojnih skupina
	Ponavljanje strategija nakon provedenih radionica	Odgojitelji skupina u kojima je proveden CAP program	Nakon provedenih radionica do kraja godine	-broj provedenih aktivnosti

b. Prevencija trgovanja ljudima

Trgovanje ljudima, a posebno ženama i djecom, predstavlja veliku opasnost i najgrublji je oblik kršenja temeljnih ljudskih prava kao što su pravo na život, pravo na slobodu izbora, pravo na slobodu kretanja, pravo na dostojanstvo, pravo na sigurnost, pravo na jednakost i dr. Jedna od zadaća ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja je poticati razvoj osobnog identiteta djeteta te ga osnaživati da stvara pozitivnu sliku o sebi, razvija samopoštovanje te da izgrađuje osjećaj sigurnosti u susretu s novim ljudima i iskustvima u užem i širem socijalnom okruženju. Poticanje samostalnosti djeteta u donošenju odluka, vršenju izbora, ostvarenju prava, iznošenju i zastupanju vlastitog mišljenja kao i pružanju otpora vršnjačkom pritisku, uvelike će utjecati na koji način će dijete donijeti odluku u rizičnim situacijama (HCK,2017.). Stoga ćemo u suradnji s Gradskim društvom crvenog križa Jastrebarsko provoditi radionice s temom prevencije trgovanja ljudima s obzirom da su ugrožene sve dobne skupine. Radionice će se provesti tijekom siječnja u 4 odgojne skupine (Pčelice, Trešnjske, Kapljice te jedna skupine predškole). U radionicama se prorađuje susret s nepoznatim osobama i poželjni način komuniciranja s nepoznatima kako bi se razvile vještine samozaštite i poželjne reakcije u određenim situacijama.

c. Odgoj za različitost - identitet, humanizam i tolerancija

Opći cilj proizlazi iz temeljnih vrijednosti Nacionalnog kurikulum za rani i predškolski odgoj i obrazovanje (2014.), a to su: znanje, identitet, humanizam i tolerancija, odgovornost, autonomija i kreativnost. Identitet kao vrijednost bit će nam nit vodilja u kreiranju odgojno-obrazovnog procesa. Navedeni projekti i primjene metoda provodit će se u kontinuitet, a hodogram aktivnosti kreirat će se na susretima tijekom godine unutar svake fokus grupe.

Primjena metode Persona Doll

Metodu Persona Doll u neposrednom radu primjenjujemo od pedagoške godine 2009./2010. Primjena metode Persona Doll promiče poštivanje različitosti, omogućuje djeci da izraze svoje osjećaje i mišljenje o diskriminirajućim situacijama i doživljajima koje im 'ispriča' lutka (osoba) te tako uče uočavati nepravdu, zauzimati se za sebe i za druge, jačati emocionalnu pismenost, razvijati samopoštovanje i izgrađivati vlastiti identitet. Za proces socijalizacije i moralni razvoj pojedinca bitna su prihvaćanja pravila ukoliko su zaštićujuća i regulirajuća jer su to korijeni prihvaćanja sebe kao osobe i socijalnog bića, prihvaćanja drugih, sa svim njihovim različitostima. Cilj je jačanje pozitivnih osobina pojedinca (osobna afirmacija, samopoštovanje, samostalnost, samokontrola, samokritičnost, odgovornost), razvoj vještina, stavova i sustava vrijednosti (nenasilje, suradnja, tolerancija, solidarnost) i razvijanje svijesti o pripadnosti zajednici odnosno sagledavanje sebe kao člana različitih skupina. Nastavljamo s implementacijom jer su pozitivna iskustva odgojitelja o primjeni metode Persona Doll (izvješća odgojitelja pedagoške godine 2018./2019.) na način da se aktivnosti provode s ciljem rješavanja problemskih situacija i/ili prema potrebi potvrde primjerenog ponašanja, interesu djece. Provedene aktivnosti dokumentirat će se u pedagoškoj dokumentaciji, predviđenom obrascu (dokumentiranje primijenjene metode u radu s djecom) i/ili foto/video zapisom. Metodu Persona Doll u neposrednom radu primijenit će educirane odgojiteljice i medicinska sestra. U mjesecu svibnju, 2020. godine odgojiteljice će predati izvješće o provedenim aktivnostima u odgojnim skupinama, za kojima su djeca pokazala interes ili one koje je odgojitelj procijenio da ih je potrebno provesti.

Projekt "Škole za Afriku-škole za život!", UNICEF

S provedbom projekta "Škole za Afriku-škole za život!", a vođeni smjernicama Ureda UNICEF-a u Republici Hrvatskoj, započeli smo u pedagoškoj godini 2012./2013. s jednom odgojnoj skupini. Do danas projekt je vrlo uspješno realiziran u devetnaest odgojnih skupina za 650 djece pod vodstvom 34 odgojitelja, primarnog programa i programa predškole. U ovoj pedagoškoj godini 2019./2020. projekt

će provoditi odgojne skupine u skladu s dobi, a to su Pčelice, Gljivice i odgojna skupina programa predškole.

Djeca ovih odgojnih skupina aktivnosti će realizirati i uz pomoć materijala (vodič za organiziranje aktivnosti u dječjim vrtićima, radna bilježnica s aktivnostima za djecu predškolske dobi) koje priprema Ured UNICEF-a u Republici Hrvatskoj. Uz pomoć navedenih materijala djeca dodatno stječu znanja o Africi kao kontinentu, upoznaju druge kulture, civilizacije i običaje, razvijaju svijest o pripadnosti zajednici, sagledavanju sebe kao člana različitih skupina, odgovornosti prema sebi i drugima.

"Jedno dijete, jedan učitelj, jedna knjiga i jedna olovka mogu mijenjati svijet na bolje."

Malala Yousafzai

Projekt "Say hello to the world!"-međunarodni projekt

U pedagoškoj godini 2016./2017. uključili smo se u međunarodni projekt "Say hello to the world". Voditeljice istoimenog projekta bile su dvije educirane odgojiteljice. Međunarodni projekt "Say hello to the world!" osnovao je FINI zavod Radeče, delo za mlade, 2011. godine s ciljem da se djeca usmjere na put stvaralaštva, sudjelovanja, uključivanja u različite projekte te da se povežu s cijelim svijetom. Projekt povezuje djecu po cijelom svijetu, gdje djeca kroz igru i pod mentorstvom odgojitelja, po unaprijed pripremljenom programu "Pet prstiju", upoznaju različite kulture i tradicije, otkrivaju domaće okruženje i širi svijet, oblikuju nacionalnu i državnu svijest, razvijaju stvaralaštvo, upoznaju sigurno korištenje računala i uče se strane riječi. Na taj način djeca već u ranoj dobi imaju mogućnost upoznavanja multikulturalnih i drugih razlika s čime ih navikavamo na prihvaćanje različitosti te im omogućavamo prevladavanje predrasuda, stereotipa i smanjujemo njihovu netolerantnost. Sva komunikacija ide preko video poziva i mrežne aplikacije "My Hello" s dječjim vrtićem neke druge zemlje koja je uključena u istoimeni projekt. Nositelj projekta ove pedagoške godine je odgojna skupina Krijesnice/Fireflies, cjelodnevni program učenja engleskog jezika.

Montessori program i e-Twinning - međunarodni projekt

e-Twinning nudi platformu za odgojno – obrazovne djelatnike, koji rade u školama i dječjim vrtićima europskih država sudionica e-Twinninga. Putem ove platforme članovi mogu komunicirati, surađivati, razvijati projekte, razmjenjivati znanja i iskustva te postati dijelom najzanimljivije obrazovne zajednice u Europi. Projekt e-Twinning provodimo od pedagoške godine 2015./2016. u Montessori odgojna skupina i u ovoj pedagoškoj godini nastavlja s provođenjem istoimenog projekta. Odgojiteljice Maja Sabadi i Mihaela Pustaj iz odgojne skupine Elmeri su aktivne sudionice istoimene platforme za odgojno-obrazovne djelatnike.

OPĆI CILJ: Osnaživanje djetetove osobnosti i razvijanje socijalnih kompetencija				
SPECIFIČNI CILJEVI	AKTIVNOSTI	NOSIOCI	VRIJEME REALIZACIJE	INDIKATORI
1. Afirmacija pojedinca-područje JA i odnos s drugim-područje JA I DRUGI, MI-pripadnost	1. Primjena metode Persona Doll	Educirani odgojitelji koji primjenjuju metodu Persona Doll, pedagoginja	Tijekom godine	- pedagoška dokumentacija (odgojne skupine) -fotografije, video zapis, izjave djece i odraslih
	2. Projekt "Škole za Afriku-škole za život!", UNICEF	Pčelice, Gljivice, odgojna skupina		

zajednici, NPOOLP, 1999.		predškole		-izvješća o provedenim aktivnostima
	3. Projekt "Say hello to the world!"	Krijesnice/Fireflies		
	4. e-Twinning	Elmeri		
2. Svijet kao cjelina, NPOOLP, 1999.	Omogućiti djeci iskustvo i izvan vrtića	Odgojitelji Stručni tim	Tijekom godine	Sudjelovanje u aktivnostima uže i šire društvene zajednice vezane uz područje koje otkrivaju tijekom pedagoške godine

2. Odgoj za održivi razvoj

Svake pedagoške godine na prijedlog Odgojiteljskog vijeća, Plan djelovanja donosi Eko odbor. Članovi Eko odbora 1 su: djeca predstavnici starijih odgojnih skupina, ravnateljica Jadranka Stojković, eko-koordinatorice Marija Svoboda, Iris Sečen, Mirjana Šimanović, odgojiteljice Jadranka Šošarić, Smiljana Popović, Jasenka Gluščić, predstavnik roditelja, pomoćno-tehničkog osoblja Ljubica Novosel, predstavnici eko kumova: Grad Jastrebarsko, "Vode Jastrebarsko", tvrtke "Eko flor plus", a od ožujka, 2017. godine "Ceste Jastrebarsko d.o.o.". Kreiranje Plana djelovanja za pedagošku godinu 2019./2020. proizlazi iz prijedloga djece i odgojitelja koji su dokumentirani u Izvješću odgojitelja za pedagošku godinu 2018./2019.

Nastavak odgojno-obrazovnog rada usmjerenog ka osvještavanju potrebe za očuvanjem okoliša te djelovanjem djece i odraslih u ovom smjeru i ove će se pedagoške godine realizirati kroz različite aktivnosti u sklopu odgojno-obrazovnog rada, stručnog usavršavanja djelatnika unutar Ustanove, kao i kroz viziju cjelokupnog djelovanja Ustanove. Tradicija i kultura, bioraznolikost, očuvanje energije te zdrava i odgovorna prehrana područja su na kojima ćemo nastaviti sustavno raditi.

Kroz stručno usavršavanje odgojno-obrazovnih dionika definirat će se hodogrami aktivnosti namijenjeni provedbi s djecom, tijekom neposrednog odgojno – obrazovnog rada. Područje zdrave i odgovorne prehrane kroz nastavak rada na projektu „Mi jedemo odgovorno“ i projektu "Veliki lov na biljke" te rad djece i odgojitelja u vrtićkom povrtnjaku "Zdravo parku" u centralnom objektu, kao i na područnom odjeljenju u Gornjem Desincu.

PROJEKT "VELIKI LOV NA BILJKE" – "THE GREAT PLANT HUNT"

Pedagoške godine 2018./2019. uključili smo se u provođenje edukativnog projekta "Veliki lov na biljke (The Great Plant Hunt) Ekoškola i Toyote. Organizatori projekta su Zaklada za odgoj i obrazovanje za okoliš (Foundation for Environmental Education – FEE) i Toyota Motor Europe zajedno s The Royal Botanic Gardens, Kew te nacionalnim koordinatorima programa Ekoškole u zemljama sudionicama, a u Hrvatskoj to je Udruga Lijepa Naša.

Projekt je usredotočen na biološku raznolikost s posebnim naglaskom na biljkama i njima pridruženim vrstama. Veliki lov na biljke namijenjen je djeci u dobi od 5 do 11 godina, a glavni cilj

projekta je obrazovati djecu o biološkoj raznolikosti, njenoj važnosti, te ih poticati na pozitivno djelovanje. Projekt se temelji na odgojno-obrazovnim principima Zaklade za odgoj i obrazovanje (FEE), a sadrži i praktični dio, aktivnosti koje se temelje na materijalima razvijenim u Royal Botanic Gardens, Kew.

Ostali ciljevi projekta su: razvoj mladih kao zagovornike očuvanja biološke raznolikosti, promocija lokalnih akcija vezanih uz biološku raznolikost, razvoj znanstveno utemeljenih nastavnih materijala u skladu s načelima Konvencije o biološkoj raznolikosti (Convention on Biological diversity – CBD) koji bi omogućili odgojiteljima/nastavnicima promociju aktivnosti vezanih za obrazovanje o biološkoj raznolikosti, promicanje kritičkog razmišljanja uz pristup „idi i vidi“ (učenje kroz rad), biti u skladu s Konvencijom o biološkoj raznolikosti / Zelenim koridorom (Green Corridor), pomoći u postizanju EU/UN ciljeva za obrazovanje o biološkoj raznolikosti.

Provedba projekta u Eko školama odvija se kroz 5 koraka u kojima su date smjernice o daljnjim aktivnostima (registracija, ocjena stanja, provođenje aktivnosti, praćenje stanja i ocjenjivanje, izvješće). Nositelj projekta ove pedagoške godine je odgojna skupina Pingvini.

PROJEKT „MI JEDEMO ODGOVORNO“

Udruga Lijepa Naša prijavila se tijekom 2014. godine na natječaj Europske Komisije iz skupine DEAR (Development Education and Awareness Raising). Zajedno s 9 udruga iz 9 zemalja članica Zaklade za odgoj i obrazovanje za okoliš (Foundation for Environmental Education – FEE) osmislila su projekt koji se bavi zdravom i odgovornom prehranom i nazvali ga „We Eat Responsibly“ odnosno „Mi jedemo odgovorno! (A vi?)“. Hrana je u središtu našeg života; i to na mnogo više načina nego što je samo dobrobit za naš mozak i tijelo koji bez hrane ne mogu normalno funkcionirati. Naše odluke o hrani izravno utječu na zdravlje našeg planeta (vode, tla, ekosustava, biološke raznolikosti, korištenja energije, itd), klimatske promjene, smanjenje siromaštva, daljnji razvoj i rast populacije i javno zdravlje. Bitno je osnažiti mlade da budu aktivni i odgovorni čimbenici naših prehrambenih navika i aktivnosti. Glavni cilj projekta je doprinijeti mobilizaciji mladih kako bi bolje razumjeli međuovisnosti svijeta u kojem žive. Motivirati ih na stjecanje novih vještina te djelovanja u smjeru globalno odgovornog načina konzumiranja hrane u novim državama članicama EU kroz ovaj akcijski orijentiran odgojno-obrazovni program u Eko-školama i izvan njih.

Voditeljica i koordinatorica projekta je ravnateljica Jadranka Stojković, prof. te koordinatorice Mirjana Šimanović, zdravstvena voditeljica i Marija Svoboda, pedagoginja. Članovi Eko odbora 2 su djeca predstavnici odgojnih skupina i odgojitelji koji će se uključiti u provedbu ovog projekta prema vlastitom afinitetu.

6. STRUČNO USAVRŠAVANJE DJELATNIKA

Bitna zadaća stručnog usavršavanja u ovoj pedagoškoj godini je unaprijediti profesionalni razvoj odgojitelja. Stručno usavršavanje odgojno-obrazovnih djelatnika i stručnih suradnika strukturirano je na osnovi postavljenih zadaća odgojno-obrazovnog rada za ovu pedagošku godinu te na osnovi procjena i zaključaka u prošloj pedagoškoj godini. Program usavršavanja je otvoren tijekom godine i može doći do izmjena.

Stručno usavršavanje provodit će se kroz:

1. Obvezne teme stručnog usavršavanja prema planu i programu ustanove
2. Teme iz područja posebnog stručnog interesa prema planu i programu ustanove
3. Uključivanje odgojnih radnika na seminare i stručne skupove prema ponudi Agencije za odgoj i obrazovanje i Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta i drugih
4. Praćenje stručne literature

RAZRADA SATNICE STRUČNOG USAVRŠAVANJA

	OBVEZNE TEME STRUČNOG USAVRŠAVANJA PREMA PLANU I PROGRAMU USTANOVE					TEME IZ PODRUČJA POSEBNOG STRUČNOG INTERESA PREMA PLANU I PROGRAMU USTANOVE			RAD NA PROJEKTIMA				STRUČNI SKUPOVI/ STRUČNA LITERATURA		
	ODGOJITELJSKA VIJEĆA	KURIKULUM KVARTA	ASISTIVNA TEHNOLOGIJA	KURIKULUM OTPORNOISTI	OSNOVNE POTREBE	OSOBNI KURIKULUM DIJETETA S TUR	OSOBNI KURIKULUM POT. DAR. DIJETETA	DIJETE – SUKREATOR KURIKULUMA	Mi jedemo odgovorno	Mali vrtlari	Likovno-scenska skupina	Škole za Afriku		Pozdrav svijetu	Veliki lov na biljke
RUJAN	2					2									
LISTOPAD		2+2		8	2		2						2		
STUDENI	2	2+2	8	8		2							*		
PROSINAC		2+2	5				2	2					*		
SJEČANJ		2+2											*		
VELJAČA	2	2+2			2	2	2						*		
OŽUJAK		2+2						2					*		
TRAVANJ	2	2+2			2		2						*		
SVIBANJ		2+2				2		2					*		
LIPANJ	2	2+2													
SRPANJ		2+2													
KOLOVOZ		2+2													
UKUPNO	10	22+22	13	16	6	4+4	4+4	6					10		

*Godišnje zaduženje svakog odgojitelja za stručno usavršavanje iznosi minimalno 81 sati

KURIKULUM KVARTA – OBLIKOVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNOG PROCESA

Bitna zadaća na nivou Ustanove pod istoimenim nazivom bit će nit vodilja kroz kontinuirano praćenje odgojno-obrazovnog procesa te polazište za kreiranje rada fokus skupina. Dionici fokus skupina bit će odgojitelji odgojnih skupina koje čine pojedini kvart/objekt. Dinamika susreta bit će realizirana na mjesečnoj bazi kroz dva susreta. Cilj samorefleksija i zajedničkih refleksija odgojitelja kvarta je umrežavanje odgojnih skupina unutar kvarta i/ili objekta s ciljem prepoznavanja potreba

djeteta, razumijevanja akcija djeteta i međusobnog osnaživanja. Odgojitelji (po jedan odgojitelj odgojne skupine) će analizirati odgojno-obrazovni proces odgojnih skupina unutar kvarta/objekta kroz rasprave uz pomoć dokumentacije. Rasprave će se temeljiti na rezultatima tromjesečnog praćenja razvoja djece te će se timski osmišljavati adekvatni poticaji za deficitarna područja, a u svrhu individualizacije odgojno-obrazovnog procesa što će se dokumentirati na dogovoreni način. Dokumentiranje je istraživački proces, ono omogućava kvalitetnije kreiranje prostorno-materijalnog okruženja, pripremu poticaja i aktivnosti, otkrivanje izazova i zajedničko pronalaženje rješenja, a sve u cilju unapređivanja odgojno-obrazovne prakse.

POTPOMOGNUTA KOMUNIKACIJA KAO PODRŠKA RAZVOJU DJECE

Kako bi odgojitelji uz podršku stručnih suradnika što uspješnije simbolizirali okolinu, stvarali okruženje za upotrebu potpomognute komunikacije te koristili potpomognutu komunikaciju kao podršku razvoju djece, ove pedagoške godine će jačati stručne kompetencije sudjelovanjem na ATAAC konferenciji u Zagrebu u listopadu 2019. godine na temu Djeca sa složenim komunikacijskim potrebama: procjena tehnologije alternativnog pristupa u ranoj dobi, a zatim u studenom 2019. godine kroz edukacije te potom i superviziju magistre edukacijske rehabilitacije Ines Delzotto, voditeljice prvog kabineta za asistivnu tehnologiju u Hrvatskoj pod zajedničkim nazivom Potpomognuta komunikacija kao podrška razvoju djece.

Teme edukacije:

1. temelji asistivne tehnologije
2. vrste instrumentarija, tehnike i načela
3. procjena
4. izrada plana i programa rada
5. radionica The Grid 3

KURIKULUM OTPORNOSTI

U suradnji s Učiteljskim fakultetom u Zagrebu u vrtiću će se provesti dvodnevni stručni skup na kojem će se svi odgojitelji educirati za provedbu programa Europskog kurikuluma za razvoj otpornosti djece predškolske i školske dobi. Ciljevi programa je također osposobiti polaznike za aktivno djelovanje u smjeru razvoja otpornosti djece predškolske i školske dobi.

Po završetku programa, polaznici će moći definirati otpornost kao višedimenzionalni koncept sposobnosti pojedinca da se uspješno prilagodi i kompetentno funkcionira, unatoč stresnim, neugodnim i drugim nepovoljnim životnim okolnostima, argumentirati značaj razvoja otpornosti kod djece predškolske i školske dobi te planirati i izvoditi Europski kurikulum za razvoj djece predškolske ili školske dobi.

Edukaciju će provoditi mr. sc. Mirjana Milanović, psiholog i dr. sc. Renata Miljević-Riđički, psiholog.

TEME IZ PODRUČJA POSEBNOG STRUČNOG INTERESA PREMA PLANU I PROGRAMU USTANOVE:

OSOBNI KURIKULUM DJETETA S TEŠKOĆAMA U RAZVOJU I/ILI SPECIFIČNIM ZDRAVSTVENIM POTREBAMA

Interni stručni aktiv na temu Osobni kurikulum djeteta s teškoćama u razvoju i/ili specifičnim zdravstvenim potrebama provodit će se tijekom pedagoške godine u tri grupe odgojitelja kako bi u manjim skupinama prateći potrebe pojedinog djeteta (od opservacijskog perioda, izrade individualnog razvojnog profila, osmišljavanja i provođenja programa poticanja, do same evaluacije programa) uz podršku stručne suradnice edukacijskog rehabilitatora odgojitelji što uspješnije savladavali izazove inkluzivnog odgoja i obrazovanja. S obzirom na značajan broj odgojnih skupina u koje su uključena djeca s različitim odstupanjima, teškoćama u razvoju i/ili specifičnim zdravstvenim potrebama, odnosno broj odgojitelja koji će sudjelovati na ovom internom stručnom aktivu (njih 43), formirat ćemo tri grupe odgojitelja vodeći se karakteristikama inkluzivnog odgojno-obrazovnog rada. Prvu grupu odgojitelja stoga će činiti odgojitelji odgojnih skupina u koje su ove pedagoške godine uključena nova djeca s odstupanjima, teškoćama u razvoju i/ili specifičnim zdravstvenim potrebama (Zečići, Kruškice, Mašnice, Oblačići, Bubamare, Krijesnice, Žabice i Mačkice), drugu grupu odgojitelja činit će odgojitelji odgojnih skupina u kojima su uključena djeca s lakšim teškoćama u razvoju (Šapice, Balončići, Pingvini, Ribice, Vjeverice, Leptirići i Žirafice) te će treća grupa biti sastavljena od odgojitelja odgojnih skupina u koje su uključena djeca s težim i višestrukim teškoćama uz podršku pomoćnika (Iskrice, Elmeri, Sovice, Trešnjice i Predškola) te odgojnih skupina Koale i Smokvice. S obzirom na dinamiku provedbe opservacijskih programa i individualiziranih programa poticanja, prvi susreti svih grupa bit će održani u rujnu 2019. godine, drugi susreti u studenom 2019. godine, treći susreti u veljači 2020. godine te posljednji četvrti susreti u svibnju 2020. godine u trajanju od dva sata po susretu.

POTICANJE RAZVOJA POTENCIJALNO DAROVITE DJECE

Jedna od bitnih zadaća i ove pedagoške godine jest praćenje i poticanje razvoja potencijalno darovite djece. Ova bitna zadaća prožima brojne aspekte odgojno – obrazovnog rada, pa tako i stručno usavršavanje odgojitelja putem edukacija. Cilj ove edukacije je osnaživanje kompetencija odgojitelja u području prepoznavanja potencijalno darovite djece i poticanja njihovog razvoja, odnosno osvještavanje i usavršavanje osobnih vještina odgojitelja te zajedničko planiranje poticaja i adekvatnih metoda rada s osobitim naglaskom na izradu i provedbu Individualiziranog odgojno-obrazovnog programa.

Radionice će se realizirati kroz četiri susreta tijekom pedagoške godine (listopad, prosinac, veljača, travanj), a uključiti će se odgojitelji u čijim skupinama su identificirana potencijalno darovita djeca (Sovice, Trešnjice, Kapljice, Predškola te će se tijekom godine uključivati i odgojitelji drugih odgojnih skupina u kojima će se identificirati potencijalno darovita djeca). Voditeljica radionica će biti psihologinja.

DIJETE-SUKREATOR KURIKULUM

Ostvarivanje kvalitetnog kurikulumu odgojne skupine/kvarta podrazumijeva kreiranje odgovarajućih organizacijskih uvjeta koji se temelje na suvremenom shvaćanju djeteta, a to znači: "...shvaćanju djeteta kao cjelovitog bića, kao istraživača i aktivnog stvaratelja znanja, kao socijalnog subjekta sa specifičnim potrebama, pravima i kulturom, kao aktivnog građanina zajednice te kao

kreativnog bića sa specifičnim stvaralačkim i izražajnim potencijalima." (NKROO, 2014.). Dijete uči kroz igru i cjelovito pri čemu stupa u raznovrsne interakcije s drugom djecom i odraslima, čime osnažuje samoorganizacijski, istraživački i otkrivački potencijal. Ovakvo shvaćanje učenja svoje teorijsko uporište nalazi u teoriji konstruktivizma i sociokonstruktivizma te važnosti osnaživanja razvoja metakognitivnih sposobnosti djeteta. Cilj ovog internog stručnog aktiva je osnaživanje kompetencija odgojitelja u prepoznavanju potreba i interesa djeteta/djece te zajedničkom kreiranju kurikuluma odgojne skupine/kvarta "živeći" proces uz pomoć dokumentacije (individualni portfolio, portfolio odgojne skupine) i prepoznatljivog prostorno-materijalnog okruženja, vodeći računa o dobi djece i njihovim kompetencijama. Dionici internog stručnog aktiva bit će odgojitelji koji će se uključiti prema vlastitom interesu, susreti će biti održani u mjesecu prosincu, 2019. godine, ožujku i svibnju, 2020. godine, a moderatorica stručna suradnica pedagoginja.

UPRAVLJANJE KVALITETOM ZADOVOLJAVANJA OSNOVNIH POTREBA DJECE

Bitna zadaća ovogodišnjeg godišnjeg plana iz područja skrbi za dijete je kvalitetno zadovoljenje osnovnih potreba. Cilj individualnog stručnog usavršavanja odgojitelja je osnaživanje njihovih kompetencija iz ovog područja te evaluacija i procjena provedenog procesa u odgojnim skupinama. radionice će se realizirati u tri susreta (listopad, veljača i travanj) i na njima je obavezno prisustvo svih odgojitelja.

7. PROGRAMI ZA RODITELJE

7.1. „Rastimo zajedno“ - edukativne radionice

Namjena programa

U okviru šireg programa podrške roditeljstvu UNICEF-a 'Prve tri su najvažnije!' osmišljen je projekt radionica za roditelje 'Rastimo zajedno' sa svrhom da omogući protok informacija, znanja, vještina i podrške koji roditeljima koriste u ispunjavanju njihovih roditeljskih odgovornosti i promiču rast i razvoj i roditelja i djeteta.

Glavni cilj radionica je da roditelji od stručnjaka i drugih roditelja dobiju informacije i podršku koji će im pomoći da se u svojoj roditeljskoj ulozi osjećaju sigurnije i zadovoljnije, a da njihova djeca ostvaruju pravo na roditeljstvo koje najviše doprinosi njihovoj dobrobiti i budućem emocionalnom, socijalnom i kognitivnom razvoju. Na radionicama će se preispitivati vrijednosti i ponašanja roditeljstva u najboljem interesu djeteta, učiti o potrebama djece i roditelja i načinima njihovog zadovoljavanja, vježbati komunikacijske vještine i odgovarati na druga pitanja za koja roditelji izraze interes.

Način ostvarivanja

U radionice su pozvani roditelji djece polaznika vrtića u dobi od jedne do navršene četiri godine. Radionice su strukturirane, isprepliće se teorija, praksa, razmjena iskustava kroz dvanaest susreta. Radionice ove pedagoške godine vodit će educirane odgojiteljice.

Vremenik ostvarivanja

- * u mjesecu studenom na prvom komunikacijskom roditeljskom sastanku roditelji će biti upoznati s radionicama za roditelje
- * početak ciklusa planiran je u mjesecu studenom
- * radionice se održavaju u poslijepodnevним satima u centralnom objektu
- * radionice su koncipirane kroz dvanaest susreta
- * trajanje radionice je dva sata

Način vrednovanja

- * evaluacijski upitnici za roditelje
- * izvješća voditeljica